

ગામ શ્રી ચોરવાડમઠ્યે ગવાતા
નવરાત્રીના ગરબા

સંચાલક તથા પ્રકાશક:—

નરોત્તમદાસ હરચંદ દામાણી

—વેણીશંકર વહાલજી પટ્ટીયાર

શ્રી. ચોરવાડ (કાઠિયાવાડ)

સંવત ૧૯૮૧-૮૨-૮૩

પ્રથમાવૃત્તિ-પ્રવ ૧૦૦

મૂલ્ય પાંચ આના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ પુસ્તક સંબંધી પ્રકાશકોના
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
૬૧: ૧૧૧
એ બોલ

આજકાલ જૂના મુખપાઠે રહેલા અને ગવાતા સાહિત્યપ્રતિ સુભાગ્યે લોકોનું ધ્યાન ખેંચાયું છે અને તેનું મહત્વ તથા તેમાં રહેલો જીવનરસ સમજવા લાગ્યો છે; તેવે સમયે અમારા વતનના ગામ ચોરવાડામધ્યે નવરાત્રપ્રસંગે ગવાતા પદ્યસાહિત્યનો આ નાનો સંગ્રહ ઠીક ઉપયોગી થશે એમ અમારું ધારવું છે.

આ પુસ્તકમાં આપેલ ગરબા, ગરબી, હીચ, જોડીયાં, પદ વગેરે આજસુધીના છપાયાં નહિજ હોય એવું તો નજ કહી શકાય તેમજ તે બીજે સ્થળે ગવાતાં નહિ હોય એવું પણ ન કહી શકાય; પરંતુ ચોરવાડામાં તે જે રીતે ગવાય છે અને તેની હલક-ઝલક લોકોમાં જે રીતે ચાલુ છે તે જળવાઈ રહે તો સાહે, એ ઉદ્દેશથી તે પ્રસિદ્ધ કર્યા છે; અને તેથી તેમાંની ભાષા, જોડણી, શુદ્ધિ, પ્રાસ, તાલ વગેરેમાં કંઈ ખાસ સુધારો વધારો ન કરતાં તે જે રૂપમાં લખેલાં વા બોલાયેલાં અમને મળી શક્યા છે તે રૂપમાં અમે સાદર કર્યા છે. એમાંની વસ્તુ-વિચાર અને ભાષા, જોડણીની તુલના અથવા શુદ્ધિ એ વિદ્વાનોના વિષય છે અને તેથી એ સંબંધે જે ક્ષતિ હોય તે સુધારીને સમજી લેવા વિનંતિ છે.

આ સંગ્રહમાં આવેલ પદ્યોના મૂળલેખકોનો તેમજ તે મેળવી આપવામાં મદદ કરનાર મિત્રોનો અને છપાવવાના કાર્યમાં મહેનત લેનાર ભાઈશ્રી જીવનલાલ કરસનજી ઠાકરનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માની, જે ઉદ્દેશથી આ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કરવાનો યત્ન છે તે ઉદ્દેશથી ચોરવાડવાસીઓ તેમજ અન્ય વાચકો તેનો લાભ લેશે, એવી આશા સાથે વિરમીએ છીએ.

ચોરવાડ (કાઠિયાવાડ) } લી.
સં. ૧૯૮૧, આસો સુદ ૨ } પ્રકાશકો

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાબિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૪૩૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ નવલરાત્રીના ઝારણા

વિષય ૬-: ૧૨૧

શુદ્ધિપત્ર

વાચકે નીચે પ્રમાણે સુધારીને વાંચવા વિનંતિ છે

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧૭	૧૬	ધણુ	ધણું
૨૪	૧૩	રાધીકાની રમણ	રાધીકાની રમણે
		મોતીયું નાકે લળકે	મોતીડું નાકે લળકે
૨૫	૬	બાબુબંધ	બાબુબંધે
૨૬	૮	આક	આંક
૨૯	૮	નદશ	નંદશ
૩૪	૧૩	કહે	કહે
૫૧	૫૮	ભનમા	મનમા
૫૬	૨૧	ફૂલડેને	ફૂલડેને
૫૯	૩	નીરે તીરે	નીરે તીરેરે
૫૯	૧૮	બોલ વોરે	બોલાવોરે
૬૦	૯	સરસિની	સરસી ની
૬૯	૧૬	લૂટાપરે	લૂંટાપરે
૭૦	૧૧	મારા ગયા છે ત્રણરે	માસ ગયા છે ત્રણરે
૭૧	૮	લરે	ફૂલરે
૭૯	૨૦	ગાય	ગાયે

॥ ॐ શ્રી ॥

ગામશ્રી ચોરવાડ મધ્યે ગવાતા

નવરાત્રીના ગરબા

(૧) શ્રી ચોરવાડી માતાજીની ગરબી

પરથમ પહેલો રે મા સમરીયે, ને કંઈ દુઠાળો ગણેશ;
સનમુખ સાવજ રે મા તીહાં વસે, ને કંઈ હનુમંત મોટો પાસ. ૧
ચોરવાડ મધ્યે રે મા ચોરવાડી, ને કંઈ વનમાં તારો વાસ;
કારજ કીધાં રે મા અતિ ઘણાં, ને કંઈ સેવકની પૂરો આશ. ૨
ચૈતર શુદ્ધી રે મા આઠમને દિન, માણસ મેળો થાય;
મનખો મલીયો રે મા અતિ ઘણો, ને કંઈ મીઠો વેલારી પાસ. ૩
હોથી આવ્યો રે મા પાંચીયો, ને કંઈ લાજ ન આણી લગાર;
બરછી નાખી રે મા બળ કરી, ને કંઈ લાગી નહીં તે લગાર. ૪
ઉગારી લીધો રે મા અંગે કરી, કંઈ બાણી પોતાનો કાસ;
માનતા કીધી રે મા બાણીયે, ને કંઈ અમડે અન્ન ન પાય. ૫

વાહાણુજ તાર્યાં રે મા ખુડતાં, ને કંઈ ઘડી ન લાગી વાર;
 ચંપાનળો રે મા ભરીયો, ને કંઈ ચરણાચોલીમાંય. ૬
 સમુદ્ર મધ્યે રે મા સેલાવીયો, ને કંઈ આળ્યો તે વમળમાંય;
 સેવક સુતો રે મા સંઘળ, ને કંઈ આળ્યાં તે સ્વપ્નામાંય. ૭
 ઝંખી ઉઠ્યો રે મા ઉતાવળો, ને કંઈ ગયો તે વમળમાંય;
 ચરણાચોલી રે મા લાવીયો, ને કંઈ માતાના મંદિરમાંય. ૮
 ઉછરંગે રે માને ઓઢાડીયાં, ને કંઈ ઉપર રેશમઘાટ;
 ઓઢી ઓઢી ઉત્તમ ઘાટડી, ને તેની નવરંગી છે ભાત. ૯
 સંવત સતર રે મા છોતેરો, ને કંઈ ફેરો તે આસુ માસ;
 ખીજ કહીયે રે મા અંજવાલી, ને કંઈ ભોમે તમારો વાસ. ૧૦
 પાયે લાગું રે મા પ્રેમ ધરી, ને કંઈ સેવકની પૂરો આશ;
 કરભેડીને રે મા વીનવે, ને કંઈ મકનલ તારો હાસ. ૧૧

(૨) શ્રી મમાઇ માતાજીની ગરબી

અરે તમે સમરો માતાજી મમાઇનેરે,
 અરે આળ્યાં સમહર બેઠતાં સહાયનેરે. તમે ૧
 અરે સમુદ્ર બેટે તમારીરે સ્થાપના,
 અરે વૈશ્ય સુતાફ કરે તમારી સેવનારે. તમે ૨
 અરે મોર હંસ ને માતા આવીયાંરે,
 અરે મન મુંઝાણું ને પાછાં ઉડી ગયાંરે. તમે ૩

અરે ચાર શંખ તે ત્યાંરે પડયા રહ્યા,	
અરે ફૂડાં ચાઈકાળ આવીને લઈ ગયાંરે.	તમે૦ ૪
અરે એક શંખ અડોઢર આવીયોરે,	
અરે કીધી સ્થાપના ને મઠ બનાવીયોરે.	તમે૦ ૫
અરે માને પાથે લાશું તે પરમેશ્વરીરે,	
અરે આબ્યાં લોજના ચોકમાં લખેશ્વરીરે.	તમે૦ ૬
અરે ત્યાંથી આનંદ થઈને ઉઠ્યો હસીરે,	
આબ્યાં ચોરવાડના ચોકમાં લખેશ્વરીરે.	તમે૦ ૭
અરે ત્યાં મોટો તે મઠ કહેવાય છેરે,	
અરે મગ ચોખા તે મોળા રંધાયછેરે.	તમે૦ ૮
અરે માને આડ સોચે તે કુંકુમ હીંગળેરે,	
અરે નવરાતુમાં જ્વાળા નીકળેરે.	તમે૦ ૯
અરે માને અગર ને ધુપની આરતીરે,	
અરે માતો વખના તે વખ ઉતારતીરે.	તમે૦ ૧૦
અરે પઢીયાફ તમારા પોઠીયારે,	
અરે વૈશ્યસુતાફ તમારા ગોઠીયારે.	તમે૦ ૧૧
અરે સમે આવી સાંગાવાડીએ નાહાયછેરે,	
અરે ત્યાં બુધ ને ઠમરાં પુજાયછેરે.	તમે૦ ૧૨

(૩) શ્રી આદ્યશક્તિનો ગરબો

અર્ક ન ઇન્દુ પવન નહિ પાણી મા,
 આદ્યશક્તિ અંબા આદ્ય લવાની મા.
 આરાસુરની તું છે ધણીઆણી મા,
 તારી ગતિ કોઈએ નવ જાણી મા.
 તેં જુગ જાયા ને જુગત રચી છે મા,
 તારી માયામાં સૌ જન જૂલાય મા.
 કેટિક ઇન્દુ ને કેટિક અર્ક મા,
 તું છે નિરંજન, તું છે નિરાકાર મા.
 પ્રાતઃકાળે અંબા બાળકુમારી મા,
 કન્યા રૂપ ધર્યું છે મહાકાલી મા.
 ઉત્તમ અંગે પહેરી છે સાડી મા,
 રમઝમ રમઝમ નેપુર વાળે મા.
 તેને નાદે અમર ગાળે મા,
 ઝીણે સાદે ઝાંઝરી વાળે મા.
 વીંછીયા પાચે સરસ ખિરાળે મા,
 નેણે કાજળ અતિ લવલેશ મા.
 મુક્તામણીનો હાર ખિરાળે મા,
 નાકે મુક્તાની રમલ સોહે મા.
 સુરજન મુનિજનનાં મન મોહે મા,
 હરખે હસતાં હંત ઝબુકે મા.
 કેશર આડ કુંકુમની સોહે મા,

તેમાં ટીલડી સીંદુર વરણી મા.
 મહીસાસુરની હામજ ટાળી મા,
 તું છે શાંતિ ને તું છે સુખદાતા મા,
 ગાતાં સાંભળતાં સૌ સુખી થાયે મા,
 સેવક સંઘજી શરણું માગે મા.

(૪) શ્રી અંબાજી માતાજીની ગરબી

જે કોઈ અંબીકાજી માતને આરાધશે લોલ,
 તેનાં પુત્ર પરિવાર જશ વાધશે લોલ. ૧
 અંબાજી સુખડાં આપોની સંસારનાંરે લોલ,
 પેહેલાં દુખડાં ભાગોની ભવતારનાંરે લોલ. ૨
 માતા અંબીકાનાં લોચન સોહામણાંરે લોલ,
 માને પુણ્યે ને નીત્ય દીયે ભામણાંરે લોલ. ૩
 માને કોટે સુરજ રવિ જળહરેરે લોલ,
 માને પુણ્યે ને ઘરતના હીવા બળેરે લોલ. ૪
 માને આસપે છે મુનીવર દેવતારે લોલ,
 માના ચરણ પુણ્યે સહુ સેવતારે લોલ. ૫
 સંન્યા સોળે શણગાર માએ શોભતારે લોલ,
 માને દેવતાઓ મોતીડે વધાવતારે લોલ. ૬
 અંબાજી ગરબે રમવાને પોતે નીસર્યારે લોલ,
 ત્યારે જનમજંભાળ દુઃખ વીસર્યારે લોલ. ૭

ત્રીપુરાસુંદરી ને કુમારીકા આવીયાંરે લોલ,	
તેને અંબીકાએ મોતીડે વધાવીયાંરે લોલ.	૮
આવ્યાં તુળજા ને તોતળ બહુચરાંરે લોલ,	
કેશ છુટાને કુલે ભયાં ચોટલાંરે લોલ.	૯
આવ્યાં સીતળા ને રાધીકા સરસ્વતીરે લોલ,	
સાથે ઉમીયા સતી ને કામની રતીરે લોલ.	૧૦
આવ્યાં ઉરવશી ને મેનકા પીતાંબરા રે લોલ,	
અંબા કુટડી ને ઈંદ્રકેરી અપ્સરાંરે લોલ.	૧૧
આવ્યાં ચંડીકા ને ચોસઠ ભોગણીરે લોલ,	
તે તો કંઢપા કળાકેરી ભોગણીરે લોલ.	૧૨
આવ્યાં લોવાની ને માત ભુવનેશ્વરીરે લોલ,	
હાથમાં કુંકુમ કેશરની થાળી ભરીરે લોલ.	૧૩
જે કોઈ અંબીકાને આંગણ આવીયાંરે લોલ,	
ઘણાં પુષ્પે ને મોતીડે વધાવીયાંરે લોલ.	૧૪
હાથમાં ખ્યાલા ભયાં છે અમૃતપાનનારે લોલ,	
લોચન ફેરવે ને ચાળા કરે ગાનનારે લોલ.	૧૫
હાથમાં કુલના ઢડાને માંહોમાંહી રમેરે લોલ,	
છંદ ગાવા માંડયા તે સહુને ગમેરે લોલ.	૧૬
મતવાલી થઈને ફરે કુંહડીરે લોલ,	
નાના રંગની ઓઢી છે માથે ચુંહડીરે લોલ.	૧૭
તે તો બણે ઇશાનકેરી વીજળીરે લોલ,	
દીશે દીવાળીની રાત અતિ ઉજળીરે લોલ.	૧૮

પાન ચાવેને માંહોમહીં છાંટી ભરેરે લોલ,	
કેહથી નીચાં નમેને પુઠ્ઠી ફરેરે લોલ.	૧૯
કમકે વાગે ધુધર બેઉ પાયનારે લોલ,	
છંદ ગાયે તે છત્રીશ રાગનારે લોલ.	૨૦
તાળી પાડે ને અંગ મરડે ઘણુરે લોલ,	
શોભે આંગણું તે અતિ અંબાણતણુંરે લોલ.	૨૧
માની કેડ કમળ જેવી પાંખડીરે લોલ,	
નેણુ ઘેરાંને રાતી ચટક આંખડીરે લોલ.	૨૨
ચુડો ખખડે ને હાથ રસ હાંડીયારે લોલ,	
એવા નીત્ય નવા જેલ માએ માંડીયારે લોલ.	૨૩
કેશર કસ્તુરી ખીરાજે માને છાંટણુંરે લોલ,	
વેણુ છુટીને કંઠે ધરેણું ઘણુંરે લોલ.	૨૪
દીવા કીધા છે ઘૂત કપુરનારે લોલ,	
મઠ ભાંખ્યા છે માએ અમુરનારે લોલ.	૨૫
વચમાં વાયા કેશર ફેરા ક્યારડારે લોલ,	
સહુએ પેહેયાં ચંબેલીકેરા હારડારે લોલ.	૨૬
ગરબો ભેવા આબ્યા તે મહાદેવજીરે લોલ,	
ગંગા ભેવા આબ્યાં તે કાશીથકીરે લોલ.	૨૭
વીળુ વૈકુંઠ તણને ભેવા આવીયારે લોલ,	
તેને અંબીકાએ મોતીઠે વધાવીયારે લોલ.	૨૮
આબ્યા સહસ્ર અઠવાણી રૂપી ત્યાં થકીરે લોલ,	
તેને અંબીકાજી પુખોએ વધાવતીરે લોલ.	૨૯

બાર સુરજ આવ્યા તે રાંદલ સાથશુરે લોલ,	
જોવા રાહીણી આવ્યાં ચંદ્રમા નાથશુરે લોલ.	૩૦
બાર મેઘ આવ્યા તે અમી વરસતારે લોલ,	
લોક માનવીને જીવજંત તરસતારે લોલ.	૩૧
જોવા આવી પાતાળકેરી નાગણીરે લોલ,	
જોવા ન આવી તે નાર અભાગણીરે લોલ.	૩૨
કામધેનુ આવીને ચમરી કરેરે લોલ,	
છત્ર હેમનુ બીરાજે માને શીર હળેરે લોલ.	૩૩
માને પુલ્યાથી વીશ્વનો મળે ધણીરે લોલ,	
માને આરાધેથી લક્ષ્મી વરસે ધણીરે લોલ.	૩૪
માને પુજે નહીં તેને દેવે હંડીયારે લોલ,	
માને આરાધે નહીં તે સરવે ગંડીયારે લોલ.	૩૫
એવું બાણીને માતને આરાધશેરે લોલ,	
તેથી દૈત્ય ડાકણ બૂત ભાગશેરે લોલ.	૩૬
દેવી સરવે મહીને વર આપતીરે લોલ,	
ફૂધી દેવતા પોતાના કરી સ્થાપતીરે લોલ.	૩૭
એવી આરાધુરમાં તે રચના ધણીરે લોલ,	
જોગમાયા તે ચાહલોકનાં ધણીરે લોલ.	૩૮
જે કોઈ પુજશે અંબાજીના ચરણનેરે લોલ,	
તે જનમોજનમ રહેશે માના શરણનેરે લોલ.	૩૯
જે કોઈ નીંહા કરશે લોવાનીતણીરે લોલ,	
તેને વિપત્તિ પડશે અતિ ધણીરે લોલ.	૪૦

- જે કોઈ અંબીકાના જનને છડશેરે લોલ,
તેની માથે હુતાશન રેડશેરે લોલ. ૪૧
- અંબા ભગતી તે આજ કળીકાળમાંરે લોલ,
લકત બીડાણા બાણીને આવી બહારમાંરે લોલ. ૪૨
- માના નાકનું એ બીંદુ નમે નહીંરે લોલ,
માના પેસર તે શેભીતા છે સહીરે લોલ. ૪૩
- માની ભૂચરી વસે છે બ્રહ્માંડમાંરે લોલ,
દૈત્ય ઉછાળી નાખ્યા છે એક તાનમાંરે લોલ. ૪૪
- સુરજ ચંદ્રવત્ અકોટા માના કાનમાંરે લોલ,
તે તો નિત્ય આવે માતના ધીયાનમાંરે લોલ. ૪૫
- માનો ગરબો ગાયે શીખેને સાંભળેરે લોલ,
સુખ સંપત્તિ પામેને અંબાલ મળેરે લોલ. ૪૬
- કામ ક્રોધ અહંકાર તેથી ટળેરે લોલ,
અંબા પુજેથકી વિશ્વનો ધણી મળેરે લોલ. ૪૭
- વિશ્વમધ્ય વિશ્વમાત રહે ભગતીરે લોલ,
શત્રુ મારીને સ્થાનકે બીરાજતીરે લોલ. ૪૮
- રોમરોમ વ્યાપી દીનાનાથશુરે લોલ,
લકત પોતા બાણીને સાહે હાથશુરે લોલ. ૪૯
- અંબાલ ગરબે રમીને ઘેર આવીયાંરે લોલ,
સુખસંપત્તિ અતિ ધણી લાવીયાંરે લોલ. ૫૦
- એમ હાસ વલ્લ વાણી વહેરે લોલ,
અંબાલ પાયે લાશુ'ને રહેએ ફરેરે લોલ. ૫૧

(૫) અલબેલી અંબાળની ગરબી

અલબેલીરે અંબે માત ગરબે રમે છે રે,
 આબ્યાં નૌત્તમ નવરાત્ર સૌને ગમે છે રે.
 માલ કનકનો ગરબો ઘડયો મા રમે છે રે,
 કરમાં ધર્યાં અમીપાત્ર સૌને ગમે છે રે.
 માલ સેથે સીંદુર પુરીયો મા રમે છે રે,
 કીધી કુંકમ કેશરની આડ સૌને ગમે છે રે.
 માલ ખેર્યાં તે ચરણાં ચીર મા રમે છે રે,
 માથે ઓઢણુ રેશમી ઘાટ સૌને ગમે છે રે.
 માલ કાંળી ને કઠલાં ખેર્યાં મા રમે છે રે,
 થાયે ઝાંઝરનો ઝમકાર સૌને ગમે છે રે.
 માલ ચોસઠ યેન ટોળે મળી મા રમે છે,
 માંડયો તે ઉત્તમ રાસ સૌને ગમે છે રે.
 માલ રમત રચી અતિ ઘણી મા રમે છે,
 તેથી ધરતી ધમ ધમ થાય સૌને ગમે છે રે.
 માલ રમી ભમી ઘેર આવીયાં મા રમે છે,
 નિજ સ્થાનકે બેઠાં માત સૌને ગમે છે.
 માલ અવની ઉપર આવીયાં મા રમે છે,
 હરવા ભૂમિનો ભાર સૌને ગમે છે.
 જે કાઈ ગાય શીખે ને સાંભળે મા રમે છે,
 કરબોડી કહે રણછોડદાસ સૌને ગમે છે.

(૬) રૂડી ગરબે રમે છે માતા અંબિકા

હાંરે રૂડી ગરબે રમે છે માતા અંબિકા,
હાંરે પાપ વાગે છે ધુધરીના ઘમકારે. રૂડીગરબે૦
હાંરે માનો કનકનો ગરબો ઘડયો,
હાંરે એ તો હરતો ફરતો ને હીરલે જડયોરે. રૂડી૦
હાંરે ચોસઠ યેની સૌ ટોળે મળી,
હાંરે રાસ માંડયો તે લે છે હળીમળીરે. રૂડી૦
હાંરે સૌ ગાય છે રાગને રાગણી,
હાંરે નવરાત્ર ઠેરી કરે સૌ જાગણીરે. રૂડી૦
હાંરે વાગે તાલ મૃદંગ અને હેરણી,
હાંરે ઢાલ કાંશીઆની ધૂન મચી રહી રે. રૂડી૦
હાંરે માને જોવાને દેવસુનિ આવીયા,
હાંરે સાથે પ્રજ્ઞા સાવિત્રીને લાવીયારે. રૂડી૦
હાંરે આબ્યાં ઇન્દ્ર ઇન્દ્રાણી ને દેવતા,
હાંરે આબ્યા વિષ્ણુ લક્ષ્મી સાથ શોભતા રે. રૂડી૦
હાંરે ખાર મેઘ આબ્યા તે અમી વરસતા,
હાંરે લોક માનવીના જીવ સંતોષતારે. રૂડી૦
હાંરે ગરબો જોવા આબ્યા મહાદેવજી,
હાંરે ગંગા જોવા આબ્યાં છે કાશીથકીરે. રૂડી૦
હાંરે ખાર સુરજ આબ્યા તે ચાંદલસાથશુ,
જોવા રાહીણી આબ્યાં ચંદ્રમાનાથશુરે. રૂડી૦

હાંરે જોવા આવી પાતાળકેરી નાગણીરે,
 હાંરે માને જોવા ન આવે તે અભાગણીરે. ૩૬૦
 હાંરે માજી રમી ભમીને ઘેર આવીયાં,
 હાંરે મુખ સંપત્તિ અતિ ઘણેરી લાવીયાંરે. ૩૬૦
 હાંરે કરજોડીને દાસ વાણી વહે,
 માને ચરણે લાગું ને રહેજો રહેરે. ૩૬૦

(૭) શ્રી શારદા માતાજીની ગરબી

શારદા માતારે મા વીનવું, લખોઢર લાગું પાય,
 સરસ્વતી ગણપતિરે મા સમરણ કરું, જેથી ગુણ તારા ગવાય. ૧
 વાણી માગુંરે મા દયા કરીને, કંઈ અક્ષર આપો સાર,
 નયણે નિરખુંરે મા નાથને, મારી આશા પુરો માય. ૨
 ચરણાં પુર્યારે મા ચંપકવરણાં, કમખો લીલી ભાત,
 જોાદી જોાદી ઉત્તમ ઘાટડી, જેની નવરંગી છે ભાત. ૩
 શીરપર સોહેરે મા રાખડી ને કંઈ જડિત્ર રત્ન અપાર,
 સેંથો ભરીયોરે મા સીંદોરે ને કંઈ કાને ઝળુકે આલ. ૪
 ઉપર લહેકેરે મા ઉતરી ને કંઈ ઝુંમણું કરે ઝળકાર,
 યગમાં ઠમકેરે મા ઘુમરી ને કંઈ વીંછીએ લીધો વાદ. ૫
 ચોસઠ પહેનોરે મા ટોળે મળી ને કંઈ માંડયો ઉત્તમ રાસ,
 તળીયાં રાતાંરે મા પગતણાં ને કંઈ ધરતી ધમધમ થાય. ૬
 રંગભર રંગભરે મા માવડી ને કંઈ રમતાં સારી રાત,
 લોજન કીધારે મનભાવતાં, કંઈ દ્રુપાક ને પકવાન્ન. ૭

ભરગંગા જળરે મા પાન કર્યો ને કંઈ મનગમતા મુખવાસ,
 મુખથી બોલેરે મા મલકડે ને કંઈ નીત નીત કરે કલોલ. ૮
 જોવા આવ્યારે મા આકાશી ભોમેથી આવ્યા લાણ,
 વિજ્યુ આવ્યારે મા ગરૂડે ચડીને કંઈ વૃષભે ચઢડયા મહાદેવ. ૯
 બ્રહ્મા આવ્યારે મા હંસે ચડીને કંઈ દેવ કરે છે સેવ,
 સંવત સત્તરરે મા છોતેરો ને કંઈ રૂડો તે આશુમાસ. ૧૦
 બીજ કહીએરે મા અજવાળી ને કંઈ ભોમેથી તારો વાસ,
 ગરબો ગાયોરે મા કરભેડી ને કંઈ મકનજી તારો દાસ. ૧૧

(૮) બહુરંગીલી બહુચરમાત

અલબેલીરે અંબે માત જોવાને જઇયે,
 બહુરંગીલી બહુચરમાત જોવાને જઇયે,
 શંખલપુરમાં સાચી માત જોવાને જઇયે. (ટેક)
 જોવા જઇયે દુઃખડાં ખોયે, આરાસુરમાં રહીયેરે;
 પોતપોતાના મનની વીનતી, જઈ અંબાને કહીયે. જોવાને ૦ ૧
 આરાસુરમાં અંબા બીરાજે, પાવાગઢ માહાકાળીરે;
 દક્ષિણદેશમાં તુળભલવાની, અંબે બહુચરબાળી. જોવાને ૦ ૨
 આંધળાંને આંખુ આપે, પાંગળાંને પગરે;
 વાંઝીયાને ઘેર પારણાં બંધાવે, એવી બહુચરમાત. જોવાને ૦ ૩
 માને આંગણુ હોમહવન થાયે, સ્ત્રીર ચુંદડી હોમાયરે;
 બ્રાહ્મણ સમ્રાજા વેઠ ભણે છે, મુનીવર મંગળ ગાય. જોવાને ૦ ૪

માને શરણે જે કોઈ આવે, તેની પુરા આશરે;
કરભેડીને વીનવે, લીલાધર તારો હાસ. જોવાને ૦ ૫

(૯) શ્રી બહુચરાળની ગરબી

આવશક્તિ તુજને નમુંરે બહુચરા, ગણપત લાગલું પાય;
પરશન થાજોની પરમેશ્વરી મા બહુચરા, ગુણ તમારા ગવાય. ૧
શંખદ્વપુર ગામ સોહામણુ'રે બહુચરા, તીયાં તમારો વાસ;
માનસરોવર ઝીલતાં મા બહુચરા, કરતાં તે લીલ વિલાસ. ૨
પેલાં ચરિત્ર માયે કર્યા મા બહુચરા, માર્યાં તે મહીષાસુર;
શુભ ને નીશુભ બે સાથે હણ્યારે બહુચરા, રક્ત આલ્યાં રણપુર. ૩
રક્તખીજને રણે રોળીયો મા બહુચરા, કીધો તે આક્રમચુર;
ઘોડીમાંથીરે ઘોડો ઘડ્યો મા બહુચરા, સ્ત્રીમાંથીરે પુરૂષ. ૪
સામસામા બે ઓરડારે બહુચરા, સોનું ઘડેરે સોનાર;
ઘડ્યાં બહુચરામાના બેરખારે બહુચરા, ઘડ્યો એકાવળ હાર. ૫
ઘડ્યાં કંકણ ચુડીહેમનાંરે બહુચરા, ઘડ્યા તે શોળે શણગાર;
ઘડ્યાં ઝાઝર ચુડી હેમનાંરે બહુચરા, ઘડ્યા તે સરસ શૃંગાર. ૬
મુવા તે મૃગ બોલાવીયારે બહુચરા, મુગલાઈ તણગઢમાંય;
ચોસઠ બેન ટોળે મળીરે બહુચરા, માંડ્યો તે ઉત્તમ રાસ. ૭
સરવે મળીને કીધી થાપનારે બહુચરા, ઠરાવ્યું બહુચર નામ;
હોમહવન થાયે ઘણારે બહુચરા, ખીંકેને ખાંડ હોમાય. ૮
વિપ્ર જમે ને માને બહુ બમેરે બહુચરા, આનંદ આછવ અમ;

ગરબો તે બહુચરમાતનોરે બહુચરા, શીખે શુભેને કૌંઈ ગાય;
હાસ સુદામોજી વીનવેરે બહુચરા, સેવકને આજે સહાય. ૯

(૧૦) શ્રી મહાકાળીની ગરબી

માજી તુંતો પાવાની પટરાણી કુંવારી કવારકારે લોલ,
માજી તારા નવ ખંડે વખાણુ કે સેવક વધી પડ્યારે લોલ. ૧
માજી તારે કુંગરીયે ચડવુંય કે અતિ ઘણું દોહલુંરે લોલ,
માજી તારી પરદક્ષણા પાછળ કે વરણુવશીયા કંરે લોલ. ૨
તપીયો તથ કરવાને બેઠો કે વીશ્વામીત્રકૃષીરે લોલ,
તપીયાને આખ્યાં છે વરદાન થયા છે બહુ સુખીરે લોલ. ૩
એવું રૂડું ચોખું આંખાનેર ચતુરાં ચોકતુરે લોલ,
હધડે પડીયો છે રાજનકે ગઢ પાવાતણોરે લોલ. ૪
માજી તારે રાણીયુ શું ઘણી પ્રીતકે રમવા કામનીરે લોલ,
આખ્યાં આસુના નવરાત્ર કે રમવા સાચર્યારે લોલ. ૫
રાજાએ હડવડ મેલી દોટ ઝડપ જાણ્યો છેડલોરે લોલ,
માગમાગ પાવાના રાજન કે ત્રુશમાન હુંરે થઈરે લોલ. ૬
માગમાગ પુત્રને પરિવાર બંધાવું રૂડાં પારણારે લોલ,
માગમાગ રાણીયુ સહિત મહેલ કે હીંડોળા હીંચકતારે લોલ. ૭
માગમાગ ઘોડા ને ઘોડાર હેમાચર હાથીચારે લોલ,
માગમાગ દોલત ને દરબાર કે બાણુલાખ માળવોરે લોલ. ૮
માગમાગ ઘેલુહી ગુજરાત કે બાણુલાખ માળવોરે લોલ,
માગમાગ નવખંડ પૃથ્વીનું રાજ કે આંદો સુરજ તપેરે લોલ. ૯

મારે લક્ષ્મીનો નહીં પાર કે મોતી અતિ ઘણું રે લોલ,
 માથું માથું એટલું વરદાન કે મહેલે પધારજે રે લોલ. ૧૦
 ફટફટ પાપી એ શું બોલ્યો કે બોલતાં બુદ્ધિ ગઈ રે લોલ,
 આજથી છઠ્ઠે ને છ માસ કે મૂળ તારું રે જશે રે લોલ. ૧૧
 એમ કહી આલ્યાં માલજવાની કે રાજાએ હાથ ધર્યારે લોલ,
 રાજાએ ઉંચું ચઢીને જોયું કે દળ દીડું ધણું રે લોલ. ૧૨
 રાજાને હાથે પડીયો ત્રાસ કે હથીયાર છુટી પડ્યાં રે લોલ,
 રાજાએ ખોદાબ્યાં નવાણુ કે નીર નવ આવીયારે લોલ. ૧૩
 રાજાને પાપી પૈસો હાથ કે નીર ક્યાંથી વસે રે લોલ,
 ત્યાં બે ખોદી કાઢ્યા કુંડ કે ગંગા જમના વસ્યાં રે લોલ. ૧૪
 નીશર્યાં અજબધડીનાં નીર જોવાની જુગત બની રે લોલ,
 નીકળ્યો મહામહાશાહ મુઝલ કે ગઢ ઘેરી વળ્યો રે લોલ. ૧૫
 રાજાની ચંચળ ચતુરાં નાર કે મોતી ને દાળ ભરડે રે લોલ,
 કાળીએ કીધો છે ઘણો કાપ કે મુઝલની ગુણો ભરી રે લોલ. ૧૬
 દરવાજો ખેઠા છડીદાર કે તેણે પુછીયું રે લોલ,
 ગુણમાં શું ભરીયું છે સાર કે લઈને ચાલીયારે લોલ. ૧૭
 ગુણમાં સોનીયા રૂપૈયા કે મોતી અતિ ઘણું રે લોલ,
 તેણે જીતી લીધો છે ગઢ કે રાજાનો નાશ થયો રે લોલ. ૧૮
 સંવત અઢારસે પચાસે કે રાસ આ પુરો થયો રે લોલ,
 ગાયો સેવક વલભદાસે કે ગાતાં રસ વધ્યો રે લોલ. ૧૯

(૧૧) મારૂપતિનો ગરબો

સરસ્વતિ ગણપતિ લાગું પાય કે, કરજોડીને નમુંરે લોલ,
 ગુણ ગાવાને ઇચ્છે મન કે, બહુચરામાતનુંરે લોલ. ૧
 જે દિન નહોતું મૂળમંડાણ કે, તે દિનથી તું ખરીરે લોલ,
 આઘ અનાદી તું સાક્ષાત કે, ત્રીભુવને વ્યાપી રહીરે લોલ. ૨
 પ્રદ્યા વિષ્ણુ ને મહેશ કે, સમરણ તારું કરેરે લોલ,
 બહુચરમા વાણીની દેનાર કે, બઉં એને વારણેરે લોલ. ૩
 મારવાડદેશ તણા રાજન કે, લાખ ઘોડાનો ધણીરે લોલ,
 તે તો કંઈ મૃગયા રમવા બય કે, વનમાં એકલોરે લોલ. ૪
 પાટણપુર તણા રાજન કે, તે પણ તીયાં હતોરે લોલ,
 મળીયા બેઉ પૃથ્વીના ભૂપ કે, કુશળતા પુછીયાંરે લોલ. ૫
 આવ્યા કંઈ પુરી પાટણમાંહી કે, બેઠા ઉતારો કરીરે લોલ,
 ભેળા થઈ બેઠા બેઉ રાજન કે, ગજથી ઉતરીરે લોલ. ૬
 અન્યોઅન્ય પુછી કુશળની વાત કે, મારૂપતિ ખુશી થયોરે લોલ,
 બેઉ રાજને નહીં સંતાન કે, વાણી ઓચાર્યોરે લોલ. ૭
 મારૂપતિ બોલ્યો મુખથી વેણ કે, રાય તમે સાંભળોરે લોલ,
 જે દિન પ્રભુ આપે સંતાન કે, લડાવો પૂરો લીજીએરે લોલ. ૮
 પૂત્રી પૂત્રાદીક સંતાન કે, આપણે સગા થઈએરે લોલ,
 વીવા કરીએ રૂડી પેર કે, હેત વાઘે ઘણુરે લોલ. ૯
 એમ કહી ઉઠ્યા બેઉ ભૂપાળ કે, મારૂપતિ ઘોડે ચડ્યારે લોલ,
 રામરામી કરી બેઉ રાજન કે, હેતથી છુટા પડ્યારે લોલ. ૧૦

બેઉ ઘેર રાણીને ઓધાન કે, દિવસ પૂરા થયારે લોલ,
 બેઉ ઘેર પુત્રી જન્મી સાર કે, સગપણ નવ રહ્યુંરે લોલ. ૧૧
 મારવાડ દેશતણો રાજન કે, કુડ કપટે ભયોરે લોલ,
 તેણે ખોટો લખીયો લેખ કે, પુત્રીમાંથી પુત્ર લખ્યોરે લોલ. ૧૨
 તેનો કંઈ શક નહીં મનમાંહી કે, વીવા આદ્યારે લોલ,
 પ્રીતે પરણ્યાં બેઉ બાળ કે, મંદીરે આવીયારે લોલ. ૧૩
 વચમાં મેલ્યાં ઓધારાં ખડગ કે, શેજે નવ થીયારે લોલ,
 પુત્રીએ લખ્યો પીયરમાં પત્ર કે, પિતા તમે શુંરે કર્યુંરે લોલ. ૧૪
 જેવી હું તેવો ભરથાર કે, મનમાં સમજી લીયોરે લોલ,
 બાળકીએ બાળ્યો છે અવતાર કે, એ દુઃખ કોને કહીએરે લોલ. ૧૫
 પુત્રીને તેડો પોતાને ઘેર કે, જમાઈને નોતરો રે લોલ,
 રાજાએ કામળ લખીયો સાર કે, રાય તમે આવજોરે લોલ. ૧૬
 મારવાડદેશ તણો રાજન કે, એક લાખ ઘોડે ચડ્યોરે લોલ,
 સાથે પરધાન લીધો સાર કે, બુદ્ધિનો આગળોરે લોલ. ૧૭
 રાજાનો વાણીયો પ્રધાન કે, તે પણ આવીયોરે લોલ,
 આવ્યા તે પુરી પાટણમાંહી કે, બેઠા ઉતારો કરીરે લોલ. ૧૮
 સસરે ચલાવ્યો આકર કે, ભૂપને તેડી લાવોરે લોલ,
 ઉઠો ઉઠો માફપતિ ભૂપાળ કે, લોજન સમય થયોરે લોલ. ૧૯
 એવો રચીયો છે પરપંચ કે, આકર ચલાવીયોરે લોલ,
 ઉઠો ઉઠો માફપતિ ભૂપાળ કે, નહાવા સમય થયોરે લોલ. ૨૦
 હશી હશી હાબ્યા છે બાજો કે, નહાવા તૈયાર થાઓ થાઓરે લોલ,
 નહાતાં નીરખશું નીરવાણ કે, પુરૂષનું પારખુરે લોલ. ૨૧

જો બાણશું જમાઈમાં કુહ તો, મારી જોને નાખશુંરે લોલ,
 જોવો રચીયો છે પરપંચ કે, ચાકર બોલીયોરે લોલ. ૨૨
 ઉઠો ઉઠો માફપતિ બૂપાળ કે, લોજન સમય થયોરે લોલ,
 માફપતિ બોલ્યો મુખથી વાણ કે, પરધાન ન સાંભળોરે લોલ. ૨૩
 આજ મારે તજવા પડશે પ્રાણ કે, કટક તમને ભજોરે લોલ,
 હું છું નારીને સ્વરૂપ કે, નહાતાં જોળખશેરે લોલ. ૨૪
 કામદાર કહે ફિકર ન કાંઈ કે, અહીંથી ઉઠીએરે લોલ,
 બૂમ પાડું છું પાટણમાંહી કે, નારી તમે જજોરે લોલ. ૨૫
 બૂમ પડી પુરી પાટણમાંહીકે, ધાડું આવીયુંરે લોલ,
 માફપતિ નાઠો તેણી વારકે, તેજ ઘોડે ચડીરે લોલ. ૨૬
 પહોંચ્યો માનસરોવર સ્થાન કે, બેઠો ઉતરીરે લોલ,
 જ્યાં ખિરાજે બહુચરમાત કે, સત્ય કળિકાળમાંરે લોલ. ૨૭
 માફપતિ ઘોડીને અસ્વાર કે, સાથે જોક કુતરીરે લોલ,
 કુતરીએ પીધું સરોવર નીર કે, કુતરીમાંથી કુતરો થયોરે લોલ. ૨૮
 નીર છાંટયું ઘોડીને શરીર કે, ઘોડીમાંથી ઘોડો થયોરે લોલ,
 માફપતિ નહાયો તેણીવાર કે, નારીમાંથી નર થયોરે લોલ. ૨૯
 નર શરીર થયું નિરધાર કે, ચોઠ સર્વે ગયોરે લોલ,
 માફપતિ ચાલ્યો તેણીવાર કે, મારવાડદેશે ગયોરે લોલ. ૩૦
 મળીયાં માત પિતા ને બ્રાત્રુંકે, સમાચાર સર્વે કહ્યારે લોલ,
 નીજ નારી તેડી પોતાને ઘેર કે, સંખલપુર આવીયાંરે લોલ. ૩૧
 દિનદિન પામ્યાં છે આનંદ કે, માતને ચરણે નમ્યાંરે લોલ,
 ત્યાંથી આવ્યાં પોતાને ઘેર કે, માતાની સેવા કરીરે લોલ. ૩૨

માણ તમે વાંઝીયાંકેરે ઘેર, બંધાવો રૂઝાં પારણારે લોલ,
 માણ તમે આંધળાની છો આંખ કે, આંખ આપો ઘણીરે લોલ. ૩૩
 માણ તમે નીરઘનીયાનું ધન કે, ધન આપો ઘણીરે લોલ,
 માણ તમે દુઃખીયાં કેરાં દુઃખ કે, તમે કાપો ઘણીરે લોલ. ૩૪
 માણ છો તમે સાક્ષાત કે, સાચાં કળિકાળમારે લોલ,
 ગાયો સંવત અઠાસે પચાસે કે, ગાતાં હુર્ષ વધ્યેરે લોલ,
 ગાયે શીખે વલ્લભહાસ કે, માણ હૃદયે વસોરે લોલ. ૩૫

(૧૨) સીતાજીની ગરબી

વાણી આપોને પરમેશ્વરી મા બહુચરા,	
ગણપતિ લાગું પાય.	૧
લાંબી વેણુ શ્રીરામની મા બહુચરા,	
સતી તણે ભરથાર.	૨
સીતાએ ડમરો રેપીયો મા બહુચરા,	
મૃગલો ચરી ચરી બચ.	૩
સીતાએ રઢુ બાંધીયું મા બહુચરા,	
કાંચલડી શીવરાવ.	૪
સાવ સોનાનો તારો કંચવો મા બહુચરા,	
આમડીની કેમ કરો આશ.	૫
નહીં સગો નહીં સાગવો મા બહુચરા,	
નહીં માગેરે મોશાળ.	૬

કુળમાં નહીં કોઈ બાંધવો મા બહુચરા, નહીં ખાંતીલો ભરથાર.	૭
રઠે બાણી સીતા તણી મા બહુચરા, તવ ચાહ્યા તે ખાવનવીર.	૮
વનમાં જઈને બાણ છોડીયાં મા બહુચરા, મૃગ માર્યો પહેલે તીર.	૯
મરતાં તે મૃગલો ઝોચર્યો મા બહુચરા, ધાળે રે લક્ષ્મણ વીર.	૧૦
કાવડ કરીને મૃગલો લાવીયા મા બહુચરા, નાખ્યો મઢીની બહાર.	૧૧
સુની મઢીરે મારા નાથની મા બહુચરા, કાગ કવેળા બચ.	૧૨
રામ રૂવે ને લક્ષ્મણ રીઝવે મા બહુચરા, માં રૂવો મારા બ્રાત.	૧૩
સીતાથી ભલેરી પરજાવશું મા બહુચરા, સીતા ધરાવશું નામ.	૧૪
જળ જળ કમળ ન નીપજે મા બહુચરા, ઘેર ઘેર સીતા ન હોય.	૧૫
ગઈ સીતાને આપણે વારસું મા બહુચરા, લઈ લોટો સુખ ધોવ.	૧૬
રામે સભામાં બીડું ફેરવ્યું મા બહુચરા, કોઈ નર શૂરો થાય.	૧૭

મોટો તે રામનો વાંદરો મા બહુચરા, ઝીલ્યું તે જમણે હાથ.	૧૮
ઉઠ્યો તે વાંદર ઠેકઠે મા બહુચરા, ગયો લંકા મોઝાર.	૧૯
જેયા ચોરાસી ચૌવટા મા બહુચરા, જેઈ તે ખાવન બજાર.	૨૦
જેયાં મેડી મંદીર માળીયાં મા બહુચરા, જેયો રાવણનો બાગ.	૨૧
આસુપાલવને છાંયડે મા બહુચરા, બેઠાં છે સીતા માય.	૨૨
આરે મુદ્રીકા મારા નાથની મા બહુચરા, પેહેરતા જમણે હાથ.	૨૩
રામે સીતાજી મને મોકલ્યો મા બહુચરા, લક્ષ્મણે દીધાં એ'ધાણુ.	૨૪
વાંદર છે બૂખારવો મા બહુચરા, પડયાં વનફળ વીણી ખાય.	૨૫
એક ખાયને બીજું આંબલે મા બહુચરા, અંખેરી તેને ખાય.	૨૬
માળી જાય છે માથું કુટતો મા બહુચરા, રાવણ પાસે જાય.	૨૭
રાવણે સેના મોકલી મા બહુચરા, દેભે ફડસીને ધાય.	૨૮

એક ઝાલેને ખીભું બળવે મા બહુચરા, અંગે ન અડે એક.	૨૯
સાચુરે બોલ અલ્યા વાંદરા મા બહુચરા, શેષે છે તારું મોન.	૩૦
સારી લંકાનાં ગોઠઠાં મા બહુચરા, તાબાં કેવડીયાં તેલ.	૩૧
પુછે મેરાયાં પ્રગટીયે મા બહુચરા, ઝટપટ કરોને ઉકેલ.	૩૨
ઉઠ્યો તે વાંદર ઠેકઠે મા બહુચરા, ગયો લંકાં ગઢમાંય.	૩૩
બાળ્યા ચોરાશી ચૌવટા મા બહુચરા, બાળી છે બાવન બબ્બર.	૩૪
બાળી મેડી મંદીર માલીયાં મા બહુચરા, રાખ્યો રાવણનો બાગ.	૩૫
આસુપાલવને છાંયડે મા બહુચરા, બેઠાં સીતાજી માય.	૩૬
રજા લઇને વાંદર ચાલીયો મા બહુચરા, આવ્યો છે રામની પાસ.	૩૭
રામે તો સેન હંકારીયાં મા બહુચરા, આવ્યાં સમુદ્રને તીર.	૩૮
લંકાઉપર મોરચા માંડીયા મા બહુચરા, માયો છે રાવણ રાય.	૩૯

રાવણુ મારીને સીતા લાવીયાં મા બહુઅરા,
પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય.

૪૦

(૧૩) રાધાજીનો ગરબો

ગુરુ ગણપતિને પાથે હું લાશું,	
કે સતવાણી સરસ્વતિ મા માયું.	૧
નવરાતડી નવલ અંજવાત્રી,	
તે તો નીત પ્રતિ દેવદીવાત્રી.	૨
ગરબે રમે છે રાધીકાજી રાણી,	
કે તેવ તેવડીને કૈયર સમાણી.	૩
સભ્યા સોળે શૃંગાર સાહેલી,	
કે વાંકી ભૃગુડી ને રાધીકા રંગીલી.	૪
છુટી વેણ રહી રાખડીની નીઝળકે,	
રાધીકાની રમલ મોતીયું નાકે લળકે.	૫
અધરામૃત ઝરે છે ખિંદુ હસ્ત,	
મુખે તળોલ ચાવે છે મસ્ત મસ્ત.	૬
ચીર સોસરીને જુમણું ઝળકે,	
ઉરમણી મુકતાની માળ લળકે.	૭
ઝાલ જુમણુંને આંદલો ભારે,	
તેની જોત પડે છે બેઉ ગાલે.	૮
ડોલર માલતીને મૃગ બાય લેહેરે,	
કે અંપા ચોસરીનો હાર હમેલે.	૯

ચીર ચોસરીને ચુંદડી ચોળી, જરી કોરે સુરંગમાં ઝબોળી.	૧૦
હહેકે ખહેકે તે રંગ અપાર, રાધીકા સોહિ તે સહીયર મોંઝાર.	૧૧
પોંચે પોંચીને ઠંકણ ચડુ, આબુખંધ રાધીકા દીસે રૂડી.	૧૨
આબ્યાં મંડપમાં મતવાલી, શીશ ગરબા લીધા છે વારી વારી.	૧૩
ઝળકે ભેત રવિ કોટી શશી કેરી, વાગે દુંદલી ને નાહની લેરી.	૧૪
પાય નેપુરની ઝણ વાગે, કટી મેખળાએ અમર ગાળે.	૧૫
ઇંદ્ર આરતી ઉતારી લાગે પાચે, ત્યાં પુષ્પની વૃષ્ટિ બહુ થાચે.	૧૬
ઉમિયા ઇશ ત્યાંહાં ભેવાને આબ્યાં, તેને રાધીકાએ મોતીડે વધાવ્યા.	૧૭
ભુલ પ્રહ્લા થઇ છે વેઢવાણી, હારે ગરબે રમે છે રાધીકાજી રાણી.	૧૮
શિવ છુટયા સમાધિની તાળી, ભેઈ રાધીકાની રમત રસાળી.	૧૯
દીન આધિનને દરશનની આશા, ગરબો ગાય છે તમારો દાસ.	૨૦

(૧૪) માતા શારદાજી થાળેની સાહે

માતા શારદાજી થાળેની સાહે,	
માતા ગુણુ તમારા ગવાયે.	૧
માતા સરસ્વતીજી થાળેની સાહે,	
અમે ગાશું તે ઉમિયાની રાયે.	૨
શિવે અકલ સ્વરૂપ જાણી લીધું,	
ગવરીને આલીંગન લીધું.	૩
શિવ આંક ધંતુરાનો હારી,	
તેને વીજયા ચડે છે દાડી દાડી.	૪
શિવ આંક ધંતુરાનો ભોગી,	
તે તો જનમે જનમનો છે ભોગી.	૫
ફંદમાળા તે કંઠમાં સોહે,	
તેતું અકળ સ્વરૂપ દેખી મોહે.	૬
એ તો ઠમક ઠમક ઠમકું બબડે,	
એતો મુખેથી શુંગી વબડે.	૭
પુરણ પુરણાનંદ પુરુષોત્તમ માસે,	
આદિતવારે ગાયો તે શિવસાસે.	૮
જે કોઈ શિવ ઉમિયાળને ગાશે,	
તેનાં મનચીતવ્યાં ફળ થાશે.	૯

(૧૫) સોમનાથ સમોવડ કોઈ નહિ

હાંરે સોમનાથ સમોવડ કોઈ નહિ,	
હાંરે એનાં દર્શન પછી દુઃખ હોય નહિરે.	સોમનાથ૦
હાંરે શિવ પાટણ શહેરે પધારીઆ,	
હાંરે રૂડી ભક્તિ જોઈ શિવ ત્યાં રહ્યારે.	સોમનાથ૦
હાંરે શિવ મંદિર મહાન સુંદર છે,	
હાંરે ત્યાં ન્હાવાનાં નિર્મળ નીર છેરે.	સોમનાથ૦
હાંરે જે કોઈ ત્યાંની ત્રિવેણીમાં ન્હાય છે,	
હાંરે એનાં સર્વે પ્રાયશ્ચિત જાય છેરે.	સોમનાથ૦
હાંરે માતા માલણુ દે માગે આપો મુક્તિ,	
હાંરે એને કરો કૈલાસમાં પુગતીરે.	સોમનાથ૦

(૧૬) કંસનો ગરબો

ગણપતિ લાગલુંલ પાય, ગરબો ગાવાને મન ધરું;	
સમરૂં શારદાલ માત, વાણી વિષ્ણુની ઓચરૂં.	૧
વસુદેવ તણી નાર, એનું નામ છે દેવકી;	
પામ્યા દેવ મોરાર, આઘ અંબા સેવા થકી.	૨
જેનો વીરોલ કંસ, મથુરાંપુરીનો ચલયો;	
કાઠયો ભગિનીનો વંશ, સુરખ મનમાં ન લાલયો.	૩
જેણે માર્યા ખટ બાળ, હેડે હિંસાથી નવ ડયો;	
સમયે આવી ખેંચ્યો કાળ, કુંભ પાપે પૂરો ભયો.	૪

- દેવકી ભાનેની ભગવાન, શુદ્ધ લેશે વૈકુંઠ ધણી;
 વિનતિ સૂણાને એકાંત, અમને આશા છે તમતણી. ૫
 ભેયું વિશ્વા આધાર, દીન બાણી દયા કરી;
 થયો અષ્ટમો અવતાર, પૂરણ પ્રગટયા ત્યાં શ્રીહરિ. ૬
 બાણે કોટી ઉગ્યા ભાણ, એવું તેજ ત્રિકમતાણું;
 તેને કરીયે પ્રણામ, ધ્યાન ધરીયે પરિબ્રહ્મનું. ૭
 બ્રાહ્મ્યાં દેવકીજી માત, રખે વાત બાણી પડે;
 પુત્ર લઈ ચાલો તતખેવ, ગોકુલ ગામ ગોવીંદને. ૮
 ગોકુલ મેલ્યા મહારાજ, સાથે લાવ્યા છે વીજળી;
 જમુનાજીએ દીધો માર્ગ શેષનાગે છાંયા કરી. ૯
 ઉપર હતા રખવાળ, સેવક સરવે આયુધ ધરી;
 સમયે પામ્યા નીંદ્રાય, વાત વેણે બાણી પડી. ૧૦
 સુણતાં વચન તતખેવ, ઉભો નવ રહ્યો એકે ઘડી;
 બાળ પ્રગટયું ઘર માંહિ, કંસ આવ્યો ઘોડે ચડી. ૧૧
 ક્યાં છે દેખાડોની બાળ, મારી કટકા તેના કર્ડ;
 બાળ લીધું બેળા માંહી, મારવાનું એવું મન કર્યું. ૧૨
 વીજ ઉડી આકાશ, ભેર તેણે કીધું ઘણું;
 બોલી વચન પ્રકાશ, તારો વેરી ગોકુળ લાણું. ૧૩
 હળવો થયો કંસસય, લુડું મોહોહું ને ભેઈ સીયો;
 પછે વિચાર્યું મન માંહિ, કોક શત્રુ પેઠા થયો. ૧૪
 ખેલ ખેલ તતખેવ, ઘોડે પાખર નાખીયાં;
 કંસ થયો કોધાતુર, બેઠને બંધીખાને નાખીયાં. ૧૫

દેવકીને વાસુદેવ, કાળાગ્રહમાં તે ધાલીયાં;	
મનમાં આણી અતિ રીસ, બેઠેને સંકટ પમાડીયાં.	૧૬
માતા યશોદાને ઘેર, નાટારંભજ થાય છે;	
તરીયાં તોરણ બંધાય, માતુની મંગળ ગાય છે.	૧૭
જાણે દુધે ઉઠ્યા મેઘ, સાકર કેળાં કરા પડ્યા;	
મંદિર રંગ્યાં મહારાજ, કુમકુમ કેરાં કીધાં છાટણાં.	૧૮
હરખે આવ્યો આસુ માસ, પ્રભુજીએ કીધી દયા;	
ખોલ્યા નંદજી તાત, મારાં ભાગ્ય ઉદય થયાં.	૧૯
આવ્યા ચારણને ભાટ, દાન પૂજ્ય કીધાં ઘણાં;	
ગોકુળ કીધું ઘેઘટ, અંબા માને દીધો વધામણાં.	૨૦
મોતીડે ભરાવોની થાળ, ગાગર બેડાં ચડાવીયાં;	
વાજે મૃદંગને તાળ, માને મંદિર આવીયા.	૨૧
માનો મોટો મહીમાય, પુજા બહુવિધી લાવીયાં;	
પુજી અરચી લાગ્યાં પાય, મુકતાક્ષે વધાવીયાં.	૨૨
પુત્ર લીધો ઉછરંગ, માને ચક્ષુ નમાવીયો;	
અંબાજી થીયાં છે પ્રસન્ન, ખોળે બેસાડી રમાડીયો.	૨૩
એ છે અનાથનો નાથ, શીષ્ય થાશે સરવે સુખી;	
એને દુવસે જે જન, તે તો થાશે મહાદુઃખી.	૨૪
થાશે પૃથ્વીનો ભૂપ, પ્રભા સરવેને પાળશે;	
દોક ઠારણ સ્વરૂપ, દુઃખ સરવેનું ટાળશે.	૨૫
સંઘ લીધે વૃજનાર, મીટ માંડે મોહનજી;	
ગળે શુંજનો હાર, પાયે ચડવાને ચાંખડી.	૨૬

- કેશર ભીની છે પાઘ, કાંધે નાખી છે પામડી;
 પેહેર્યો પીતાંબર સાર, સુંદર કરમાં ગ્રહી લાકડી. ૨૭
- વાલો કરે છે કલોલ, સુંદર વદન સોહામણું;
 મહા પરાક્રમી અપાર, સુંદર શોભે શરીર ઘણું. ૨૮
- ગાયુ ચારે ગોવાળ, લીલા રચી વૃંદાવનમાં;
 વાયો વેણુનો વાય, પડ્યો રાધાજીના તનમાં. ૨૯
- કુંડળ કાન કોટે હાર, ઉભો બુવે છે ઝેલણું;
 તેનાં શીયાં કરૂં વખાણુ, દાણુ દીધાં દધી તણું. ૩૦
- એનાં પ્રાકમનો નહીં પાર, વેણુ વાગી છે વનમાં;
 એનાં ચરિત્ર અનેક, બીજાં વિશેષ અજાણમાં. ૩૧
- બાળચરિત્ર અનેક, એક જીભથી શું કહું;
 એનાં રૂપનો નહીં પાર, અકળ ગતમાં હું નવ લહું. ૩૨
- નેન ચંચળ ચકોર, સુંદર વદન સોહામણું;
 માવો મથુરામાં જાય, સુંદર શોભે શરીર ઘણું. ૩૩
- ગાયો ગોકુળનો ચંદ્ર વીત્યાં વરસ અગીઆરનો;
 મથુરામાં મારી મલ્લ, ગીયા બેઠા સરવે જહાં. ૩૪
- પછે માર્યો મામો કંસ, કેશ આલી પછાડીયો;
 તેનો ઉડાડ્યો છે હંશ, સેહેજે સ્વરગે પમાડીયો. ૩૫
- થીયો પૃથ્વીનો ભૂપ, માતતાતને છોડાવીયાં;
 દેવકી ને વસુદેવ, કાળાગ્રહમાંથી કાઢીયાં. ૩૬
- આનંદ વાઘ્યો અપાર, સગાંકુટુંબ તેડાવીયાં;
 બંધીખાને હતાં જે માખાપ, તેને ગાદીયે બેસાડીયાં. ૩૭

બોલ્યાં દેવકીજી માત, મેં તો માન્યાં છે નોરતાં; તે તો કરવાં નીરધાર, સર્વે કામની મોહોરથાં.	૩૮
આવ્યાં આસુનાં નવરાત, રૂપી ગોર તેહાવીયા; ક્રીધા અષ્ટમીના હોમ, પાનાં વાંચી સંભળાવીયાં.	૩૯
ક્રીધી પારણાની નોમ, લોજન કીધાં બહુ ભાતનાં; ગરબો ગાયે સહુ સાથ, જેમ રતન શોભે રીતનાં.	૪૦
માંડવીની શોભાય, ગરબે રમે છે સુંદરી; તેનાં શીયાં કફે વખાણુ, બેઠા બુવે છે શ્રીહરિ.	૪૧
એની શોભાનો નહિ પાર, હાથી ઘોડાને પાલખી; જશ વાંધ્યો અપાર, જશ જગત વીશે પરવર્થો.	૪૨
ક્રીધાં સેવકનાં કાજ, દુષ્ટ સર્વે સંહારીયા; ગરબો ગાયો મહારાજ, હરિદાસ છે તમ તણો.	૪૩

(૧૭) ચાતુરી ગરબી

કહે તો શીખવું કાનુડા ચાતુરી તુનેરે લોલ, નથી બજીતો તું પ્રીતકેરી રીતનેરે લોલ.	૧
પ્રીત કરતાં ઉતાવળાં થાયે નહીંરે લોલ, ધીરજ સખીયે તો કામ થાયે સહીરે લોલ.	૨
ક્રીક્રી આંખનીમાં પ્રેમને પરખીયેરે લોલ, ચકોર મનના થઈને પ્રથમ નીરખીયેરે લોલ.	૩
પ્રાણે પ્રીત કરી મન લીજે હાથમારે લોલ, ન જણાવીયે તે હેત સહિયર સાથમારે લોલ.	૪

ઢગ રૂપિયાનો લેવો ધણો સોહલોરે લોલ,	
હુન્નર પ્રેમનો લેવો તે ધણો દોહિલોરે લોલ.	૫
પ્રીત અધુરીમાં અઢકેરૂં નવ બોલીયેરે લોલ,	
ફળ પાક્યા વિના કાચું નવ ત્રોડીયેરે લોલ.	૬
જે જે સરખું વસે ને કારણ ક'ઈ નથીરે લોલ,	
કામણ મોહીની છે જીભ મીઠીમાં સહીરે લોલ.	૭
ભુરકી નાખવી તું શીખ્ય મોરી આંખમાંરે લોલ,	
હુન્નર પ'ખણીની ઉડવાની પ'ખમાંરે લોલ.	૮
ચિત્ત ચોટયું એવું જે ઉખળે નહીંરે લોલ,	
રેહેણ જડીયું તે હેમ પ્રેમનું સહીરે લોલ.	૯
ભાલ કર પલ્લવીમાં વાયદો કીજીયેરે લોલ,	
આંખ મચકારામાં વાત કરી લીજીયેરે લોલ.	૧૦
હાંસુ ન કરીયે હુરીજન દેખતાંરે લોલ,	
પાન ન આપીયે વાહાલાં વેરી પેખતાંરે લોલ.	૧૧
પ્રીત અધુરીમાં અટક્યાળું નવ કીજીયેરે લોલ,	
વાત વિચાર્યા વિના તાલી નવદીજીયેરે લોલ.	૧૨
પ્રથમ પરખીયે પુરૂષના સ્વભાવનેરે લોલ,	
નવ રાચીયે તે નારીના કંઠાવનેરે લોલ.	૧૩
ખેમાં ત્રીભું તે કોઈ જાણે નહીંરે લોલ,	
જનમમુઘી તે પ્રીત ચાલે સહીરે લોલ.	૧૪
કહી ચાતુરી કાનુકા સમાભાગ્યનીરે લોલ,	
રીત સમીપ બતાવો જોખનના ધણીરે લોલ.	૧૫

રીત શીખની તું પ્રીત કરવા તણીરે લોલ,	
ચરણે લાગીયે તો વિદ્યા ભણી એ સહીરે લોલ.	૧૬
તું તો હૃદયમાં કાંઈ લેતો નથીરે લોલ,	
તું ને હું સરિખો ગુફ મળ્યો નથીરે લોલ.	૧૭
વિદ્યા ઐદેમાં એ વિદ્યા લખી નથીરે લોલ,	
કહે તો શીખવું આ વિદ્યા તારા રંગથીરે લોલ.	૧૮
એવી વાત રાધાની જ્યારે સાંભળીરે લોલ,	
ત્યારે અંતઃકરણથી કહાન ગીયા ડગીરે લોલ.	૧૯
કહાન કરજોડીને રાધાજીપ્રત્યે વદેરે લોલ,	
વચન મીઠડાં તમારાં મુજને ગમેરે લોલ.	૨૦
ગાયો ચારીને હું થીયો ગોવાલીયોરે લોલ,	
વિદ્યા ભણાવો તો હું તારો નિશાલીયોરે.	૨૧
તમારાં હઠીં પીવાને ઢાણી હું થયોરે લોલ,	
તમને જોવા માટે કાનુડો હું થઈ રહ્યોરે લોલ.	૨૨
હું તો ચોરટો કેહેવાણો નવનીતનોરે લોલ,	
હું તો તરસ્થો ઘણો તમારી પ્રીતનોરે લોલ.	૨૩
હું તો લંપટ થયો તમારા સંગથીરે લોલ,	
ઘેલો થયો રાધાજીના રંગથીરે લોલ.	૨૪
પ્રેમે બંધાણો છે હું તો કાચે તાંતણેરે લોલ,	
પ્રેમે પ્રોવીયો તે બળ કેરે બારણેરે લોલ.	૨૫
એવો પ્રેમ જાણીને મુજ શું ધરેરે લોલ,	
તેને મારીને મુજ સરખો કરેરે લોલ.	૨૬

વાણી કૃષ્ણની સુણી રાધાજી હરયાં ધણુરે લોલ,	
રૂપ અકળ દીકું તે કહાનજીતણુરે લોલ.	૨૭
રાધા મીઠડાં કરીને કહાનને કહેરે લોલ,	
મારા હૈડા વીશે રાત દિવસ રહેરે લોલ.	૨૮
પ્રેમે પ્રાણ થકી તું તો મારે ખરોરે લોલ,	
એવું વેદ પુરાણ માંહે કહોરે લોલ.	૨૯
બધું વિશ્વ તુજ ઉપર ઉતારી નાખીયેરે લોલ,	
તમે ઘેલાઈ કરો તે હમે સાંખીયેરે લોલ.	૩૦
મારા પ્રાણનો આધાર તું તો જીવડોરે લોલ,	
અણે સૂરજ અંદ્રમા સરીખો દીવડોરે લોલ.	૩૧
તારે અરથે આવે તે વશ મારે ખરીરે લોલ,	
તુંને કેળું ત્યારે અમૃત આંખુ ઠરીરે લોલ.	૩૨
તુંને માદરીયામાં ઘાલીને કંઠે ધરે લોલ,	
એવી આંખ સાંધીને ગોકુળમાં ફરે લોલ.	૩૩
તુંને સમરપું તે તનમન માફેરે લોલ,	
હું તો જમું ત્યારે મુખ જોઈ તાફેરે લોલ.	૩૪
તારે કંઠે આરોપું મારી બાંવડીરે લોલ,	
મનમાં બાણું છું જે તુંને ન મુકું એક ઘડીરે લોલ.	૩૫
મનમાં બાણું છું જે મંદિર આવે મારેરે લોલ,	
હાંકી મુકયું વીયાળુ તારે કારણેરે લોલ.	૩૬
સેજ સમારીને વાટ જોઈ છું ઘણીરે લોલ,	
જેતાં જોત ઝાંખી થાય દીવાતણીરે લોલ.	૩૭

રોમ રોમ તું મારે વ્યાપી રહ્યોરે લોલ,	
એવું વિદુર વ્યાસે બાળલીલામાં કહ્યુંરે લોલ.	૩૮
રૂપ દશ અવતાર આઠ ગરબનારે લોલ,	
ગોકુળ છળવાને તું લલે મળ્યોરે લોલ.	૩૯
એવી વાણી વદે જ્યારે સુંદરીરે લોલ,	
ત્યારે હશીને બોલ્યા મુખેથી શ્રી હરિરે લોલ.	૪૦
રાધા આવો તો રાસ રમાડું રીઝવુંરે લોલ,	
ઘણું હેતે કરી વેરીડાને ખીજવુંરે લોલ.	૪૧
મારા રૂપને ન કોઈ શકે કળીરે લોલ,	
તને પુરણ પ્રેમે પ્રેમદા મળીરે લોલ.	૪૨
જેના ચરણની રજ મુનિ બચતારે લોલ,	
તે તો નટવર રૂપ ધરી નાચતારે લોલ.	૪૩
જેને જોવા જોગેશ્વર દેહ દમરે લોલ,	
તે તો નીત પ્રીત નારીની સંગે રમેરે લોલ.	૪૪
જેના રૂપનો કોઈ પાર પામે નહીંરે લોલ,	
તે તો જીવંતીના જીવ માંહે સહીરે લોલ.	૪૫
જેને વેદ ન બાણે લેહનેરે લોલ,	
તે તો મોહી રીયા ગોપી કહાનનેરે લોલ.	૪૬
સખી સરવેમાં રાધાજી શું રંગે રમેરે લોલ,	
એવી શોભા જોવાને દેવતા ભમેરે લોલ.	૪૭
જોવા પ્રદાઈદ્ર તીહાં આવીયારે લોલ,	
ઘણું પ્રેમ ધરી પુષ્પએ બધાવીયારે લોલ.	૪૮

જોવા આવ્યા ઉમિયા ને મહાદેવજીરે લોલ,	
ગંગા જોવા આવ્યાં તે કાશીથકીરે લોલ.	૪૯
બાર મુરજ આવ્યા તે રાંદલ સાથશુંરે લોલ,	
જોવા રેહિણી આવ્યાં ચંદ્રમા નાથશુંરે લોલ.	૫૦
બાર મેઘ આવ્યા તે અમી વરસતારે લોલ,	
લોક માનવીના જીવ જંતુ તરસતારે લોલ.	૫૧
તીહાં રજની કીધી છે ખટ માસનીરે લોલ,	
રંગે રમત રમાડી રૂઠા રાસનીરે લોલ.	૫૨
રાત શરદની ને વનની શોભા ઘણીરે લોલ,	
વળી વાંશળી વબડે વિશ્વનો ધણીરે લોલ.	૫૩
તીહાં અનેક શબ્દનાં વાળાં વાગતાંરે લોલ,	
ગોપી કાનજીની સંગે બીરાજતાંરે લોલ.	૫૪
સખી સરવેમાં રાધાજીને રમાડીયાંરે લોલ,	
ઘણું થાક્યાં તેને ખોળે બેસાડીયાંરે લોલ.	૫૫
પાન ચવરાવે હશીને હરિને હાથશુંરે લોલ,	
મીઠી વાત કહે વૃજના નાથશુંરે લોલ.	૫૬
શું શોભા કહું તે શ્યામા શ્યામનીરે લોલ,	
એવું પીરાત્ર ને ભુવન બય ભામનીરે લોલ.	૫૭
જ્યજ્ઞકાર શબ્દ થાય તીહાં ઘણોરે,	
રૂઠો રાસ કહ્યો કહાન ગોપીતણોરે લોલ.	૫૮
પછે નીરગુણ સગુણ કરી ઢાઢીયારે લોલ,	
સદા સેવક બળી ચરણે રાખીયારે લોલ.	૫૯

ગરબો આતુરીને ગાય શીખે સાંભળેરે લોલ,	
સુખ સંપત્ત પામે ને પરમેશ્વર મળેરે લોલ.	૬૦
દાસ કરભેડીને એમ વાણી વહેરે લોલ,	
નાથજી ને રાધાજી રહેને રૂઢેરે લોલ.	૬૧

(૧૮) એક ગોઠડી ગાયે પોતાના મનની

એક ગોઠડી ગાયે પોતાના મનનીરે લોલ,	
હું'તો વાતડી કહું' તે પેલા કિનનીરે લોલ.	૧
હું'તો એકલી ગર્ભતી વૃંદાવનમાંરે લોલ,	
ત્યાં ન હતું કોઇ માનવી નિર્જનમાંરે લોલ.	૨
વેળા બેપોરીને પથ તો બીજે થયોરે લોલ,	
મને વેગળેથી કાતુડો દ્રષ્ટે પડ્યોરે લોલ.	૩
કાન દીઠાને હું' મારા મનમાં કંપીરે લોલ,	
હું'તો કંઠબકેરા છાંયડે આડી છપીરે લોલ.	૪
વાલો કુસુમ પુષ્પ લઇ ઉભા રહ્યારે લોલ,	
વાલો બોલાવા આવે પશુ બીએ ઘણુરે લોલ.	૫
નાથ નીચું નમીને જીવે ઘણુરે લોલ,	
મોહ ઉપભવે હશીને હરિ વેણમાંરે લોલ.	૬
વાલો મથકારા કરે પોત્તના નેણમાંરે લોલ,	
મેં તો પાછળ જઈને લટકે કયોરે લોલ.	૭
કાને કહ્યું છે કે હશીને તાળી દીયોરે લોલ,	
મેં તો લટકે કરીને હરિને રીઝવ્યારે લોલ.	૮

- આવી વેળામાં તમે ક્યાંથી આવ્યાં મુંઢરીરે લોલ,
તમે ક્યાંથી આવ્યાં ને કીયાં જાવછોરે લોલ. ૯
- ધણું વેગળેથી આવ્યા તે થાક્યાં હશેરે લોલ,
આવો બેસો કદમકેરે છાંયડેરે લોલ. ૧૦
- ખાવા લોજન લાવું ભાત ભાતનાંરે લોલ,
લાવો સાંકળાં જોઈ તમારા હાથનાંરે લોલ. ૧૧
- આ કાપડાની ભાત કીયા દેશનીરે લોલ,
વીછુટી લટ રાધાજી કેરા કેસનીરે લોલ. ૧૨
- સોળ શણગાર સજીને આલ્યાં મુંઢરીરે લોલ,
આછી સાડી પહેરીને છેડે ધુધરીરે લોલ. ૧૩
- રાધાનું મુખડું જોયું તે શ્યામ મુંઢરેરે લોલ,
કરી મશકરી મુજને અડશે નહીંરે લોલ. ૧૪
- દેખી સોહામણું મુખ ને પાચે પડીરે લોલ,
એને અહીં લાવોને નવખંડથીરે લોલ. ૧૫
- સ્નેહ બંધાણો વગાડે રૂડી વાંસળીરે લોલ,
પેહર્યા પીતામ્બર ને પાચણ ઉપર પાધડીરે લોલ. ૧૬
- વાચે વાંસળીને પાચે ચડવા ચાંખડીરે લોલ,
ગરબો ગોઠડીનો ગાયે શીખે સાંભળેરે લોલ,
મુખ સંપત્ત પામે ને પરમેશ્વર મળેરે લોલ. ૧૭
-

(૧૯) સજની સુણ અનુપમ વાત

સજની સુણ અનુપમ વાત કે, કહું એક આજનીરે લોલ,
 થઈ છે અમ ઉપર ઘણી મ્હેર કે, શ્રી મહારાજનીરે લોલ,
 ગોપીજન ગરબે રમવા આવો કે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ.
 સજની કેટલેક ઢંડાડે કહાન કે, આવ્યા મારા આંગણેરે લોલ;
 વાલે મારે રાખ્યાં અમારાં મન કે, બાઉ એને વારણેરે લોલ. ગોપી
 સજની સોળ સજ્યા શણગાર કે, આંજ આંખડીરે લોલ;
 સુંદર શ્રવણે ઝળુકે ઝાલ કે, ઝોપે ફડી રાખડીરે લોલ. ગોપી
 નિર્મલ મોતી સોહે નાક કે, ઝુમણું ઝમકતુરે લોલ;
 રમતી સૈયર કેરી સાથ કે, ફરતી કુંદડી રે લોલ. ગોપી
 હરિએ હોતે કીધાં હાસ્ય કે, તે મારે મન વસ્યાંરે લોલ;
 છેલ છબીલો નાગર નંદ કે, કામણ તેણે કર્યારે લોલ. ગોપી
 એને દીઠા વિના ન રહેવાય કે, મન મારાં હર્યારે લોલ;
 એવો કામણગારો કાન કે, જેને દીઠે મેણ ઠરેરે લોલ. ગોપી
 સજની નિત્યપ્રતિ નાથનું મુખ કે, બેવાનું મારે નીમ છેરે લોલ;
 રણછોડદાસ હરિને દાસ કે, હોયે ટાડું હીમ છે રે લોલ. ગોપી

(૨૦) શ્રી કૃષ્ણલીલાની ગરબી

એક સમે રમે વાવડીમાં વીઠણરે લોલ,
 મેં તો શામળે સ્વરૂપ હરિ દીઠડરે લોલ.

આથી હેં ત્યાં હીંડાળામાં હીંચકેરે લોલ,
 દેવ તેત્રીશ કોડનાં તેજ છે રે લોલ.
 હરિને હેમને હીંડાળે હીરા જડયારે લોલ,
 માણેક મોતીને થોકે થોકે કાંગરારે લોલ.
 દોરી હીરની ને હેમનાં છે સાંકળારે લોલ,
 વાગે ઝાંઝ પખાલ વાગે તાંસરાંરે લોલ.
 વચમાં ગોપીયુ ગોપાલસાથે હીંચ લેયરે લોલ,
 વચમાં રાધાજી બીરાજે રંગ રેલમાંરે લોલ.
 પ્રસાદ ધરીઓ તે કનકના થાળમાંરે લોલ,
 રંગ ભીનો દીસે છે શુભાલમાંરે લોલ.
 રમત રમે રંગીલો નતનવીરે લોલ,
 જેને કંઈણા હોયે તે દેખે શ્રી હરિરે લોલ.
 જેને લવતારણુ ભગવાન છે, રે લોલ,
 તેને નરસીયાનો સ્વામી સદા સહાય છેરે લોલ.

(૨૧) સોગઠીની ગરબી

વાલો નતનવલ્લી લીલા કરેરે લોલ,
 મજા જીવંતીના જીથ સાથે ફરેરે લોલ.
 રમે ભમેને વળી કરે વાતડીરે લોલ,
 નવ બાણે દિવસ કે રાતડીરે લોલ.
 મળી બેસે મહારાજ સાથે માનુનીરે લોલ,
 તેમાં વહાલી કુંવરી છે મધુબાણુનીરે લોલ.

તેવતેવડાં ને સરસરખાં બહુરે લોલ;
 તે જોવા મળી છે જીવંતી સહુરે લોલ.
 એવું વંદ્રાવન તે રળીયામણુરે લોલ,
 શીતળ જમુનાતું નીર અતીશે ઘણુરે લોલ.
 બહેકે કુસમા સોરંગ બહુ ભાતનાંરે લોલ,
 આછી છાંયા કંદબકેરા ઝાડનીરે લોલ.
 સામસામવાં તે બેઠ સોગઠે રમેરે લોલ,
 જે કોઈ હારે તે હશી ચરણે નમેરે લોલ.
 એવા બંધ બાંધીને પાસા ઢાળીઆરે લોલ,
 સામું જોઈને દાવ સંભાળીયારે લોલ.
 કાળી પીળી તે સોજઠી શ્યામાતણીરે લોલ,
 રાતી લીલી કાળાવી હરિભણીરે લોલ.
 પહેલો પાશો તે હરિએ ચલાવીઓરે લોલ,
 તેતો નાખ્યો સઢાવો ન આવીઓરે લોલ.
 પડ્યો પંજે છઠોને ઢાણાચારનારે લોલ,
 વળી ચાર ત્રણ નવ કાચા બારનારે લોલ.
 પછે પાસો ઢાળ્યો તે શ્યામા મુંઢરોરે લોલ,
 તેનો નાખ્યો સઢાવો આખ્યો ફરીરે લોલ.
 પડયા પંદર સત્તર ને પોબારનારે લોલ,
 વળી બાર બે ચૌદ ને અઠારનારે લોલ.
 રમતાં રમતાં સધાજી જીતી ગયાંરે લોલ,
 ચાર સોગઠાં તે હરિનાં કાચાં રહ્યારે લોલ.

હરિ અમે જીત્યાં ને તમે હારીઆરે લોલ,
 અમસાથે રમોમાં તમને વારીયારે લોલ.
 કાન કાળાને રાધીકા છે ગોરકીરે લોલ,
 જાળરે ધુતારી તું તો ચોરટીરે લોલ.
 મન હરીને અમને હરાવીઆરે લોલ,
 હાસ કલ્યાણીનો પ્રભુજી રીસાવીઆરે લોલ.

(૨૨) શ્રી કૃષ્ણ વિરહની પંદર તીથી

વાલા પડવે ને મહારાજ હરિ હું આવુરે,	
એવા રાધાને વાલા કાન મોતીડે વધાવું રે.	૧
વાલા બીજે ને બાળુલે વેશ કાનજી કાળારે,	
મારે મંદિરે પધારોને મહારાજ મોરલીવાળારે.	૨
વાલા ત્રીજે ને ત્રિકમરાય હરશન દીજેરે,	
મારે આંગણીએ મહારાજ અમીરસ પીજેરે.	૩
વાલા ચોથે ચતુરાં નાર તમને જાંખેરે,	
એવા લોક તણારે અબોલ મનમાં સાંખેરે.	૪
વાલા પાંચમે પૂરો આશ મારા વાલારે,	
હું કહું છું વારંવાર નંદજીના લાલારે.	૫
વાલા છઠે ને છોકરવાહ એમ નવ કરીએરે,	
એવી બાળપણની પ્રીત કેમ કરી રહીએરે.	૬
વાલા સાતમે સજ્યા શણગાર હો ગિરધારીરે,	
પ્રભુ રાધાને વરજો નાથ હાસી તમારીરે.	૭

વાલા આઠમે ઓછવ થાય મારા વાલારે,
 પ્રભુ શું કહું વારંવાર નંદળના લાલારે. ૮
 વાલા નોમે ને નૌતમનારી તુંજ પર વારીરે,
 જો મળે પ્રભુ ગિરધારી તો જઈ બલિહારીરે. ૯
 વાલા હશમે દરશન દીજે હું કંઈ કહું છુંરે,
 તારે મન માને તે લેજે ગોકુળમાં રહું છુંરે. ૧૦
 વાલા એકાદશી અપવાસ હરિ અમે કરીએરે,
 એવા ધન બૃધરજ મહારાજ બેઠાં ધ્યાન ધરીએરે. ૧૧
 વાલા ખારશે બાંધી આશ તે કેમ ટળશેરે,
 એવી બાળપણની પ્રીત કે હાટે મળશેરે. ૧૨
 વાલા તેરશે ત્રિલોચનશય દરશન દીજેરે,
 એવા લોક તણા એ બોલ મનમાં સંખેરે. ૧૩
 વાલા ચૌદથે ચંચળ નારી ચૌદશ ચાલીરે,
 જો મળે પ્રભુ ગિરધારી તો જઈ બલિહારીરે. ૧૪
 વાલા પુનમે ઉગ્યો અંદ્ર સહુ સાહેલીરે,
 ગુણ ગાયે નથુલમહારાજ સદાયનો બેલીરે. ૧૫

(૨૩) શ્રીકૃષ્ણ વિરહના આઠ વાર

સખી આહિતે ઓધવજીરે, અલબેલે આ શું કીધું;
 એવા પ્રાણ હમારા જાય છેરે, કુબળને દરશન દીધું. ૧
 અમથી અહકું ઓધવજીરે, અબળાએ અમૃત પીધું;
 વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, તમ સાથે માફ મન બાંધું.

સખી સોમવારે સાહેલીરે, સ્વામીવિનાનું નહીં સાડું;
 જેમ ચંદ્ર ગીયો વાદળીયેરે, ગોકુલમાં ઘોર અંધારું. ૩
 હું તો ચંચળ ચાલ સંભારુંરે, મોહન અટકે મારું;
 એક અરજ હમારી સુષુભેરે, રાત દિવસ હું તો સંભારું. ૪
 વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, આવો તો આંખડી ઠાડું;
 મંગળવારે મોહનજીરે, મંદિરીયામાં નહીં રહીયે. ૫
 સુખદુઃખની સરવે વાતુરે, કહોને પ્રભુજી હમે કેને કહીયે;
 એવાં સુખ સંભારી શામળીયારે, અમે અખળા કરમાઇયે. ૬
 જીવ ધડી એકને ગળે, ઘરે મોરે ઘર મુકી હમે ક્યાં જઈયે;
 વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, તમ આવે આનંદ થાયે. ૭
 બુધવારે બુધિ હમારીરે, ત્રિકમ રહે છે તમ પાસે,
 એવા કુડા કાગળ લખીયારે, તેડી ગયા અકુર જાવી. ૮
 એધવજી હમને ક્યારે મળશેરે, મોહન ગીયા હમને મેલી;
 વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, તમ વીના હું થઈ છું ઘેલી. ૯
 ગુરૂવારે શ્રી ગોવિંદજીરે, ઘરમાં અણું છું ઘેલી;
 શ્રી જમનાજીને તીરેરે, સુખ નીરખે ગોષી ઘેલી. ૧૦
 તમે રજની ક્યાં રમી આવ્યાંરે, રાધાજીને ક્યાં મેલી;
 વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, તમ આવે આનંદ હેલી. ૧૧
 શુકરવારે સહુ કેયછેરે, મોહન ગીયા અમને મેલી;
 જોધા હમને મેલી શું જાઓ છોરે, કુખળ નારી છે રૂલી. ૧૨
 એને પ્રીત કરી પેરાવજોરે, ચતુરાંને ચંચળ ચુડી;
 વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, તમ આવે હું છઈ રૂડી. ૧૩

શનીવારે શીશ નમાવીરે, એમ કહે ગોકુલનારી;
તમે જનમોજનમના બુઠારે, ગોરસ પીધાં ગીરધારી. ૧૪
યાત્રણીયા બેલે પગજોરે, હરિ વિકુલ વેલા વળજો;
મારા પુરવજનમના સ્નેહીરે, ગોકુલમાં દરશન દેજો. ૧૫
એવાં સુખડાં સંભારી શામળીયારે, અમે અળળાને ઉરમાં લેજો;
વલ્લભના સ્વામી પધારોરે, જનમોજનમ શરણે રેજો. ૧૬

(૨૪) ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથે

હારે ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથરે વિકુલ વનમાં,
હારે મને ભુરકી નાખી છે ભગવાનરે વિકુલ વનમાં.
અરે હાં હાથનાં બાબુમધ ખેલતે ખોવાણાં,
હારે મારી વીંટી વિકુલજીને હાથરે-સાહેબ શું રમું રંગમાંં
હારે ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથરે વિકુલ વનમાં.
અરે હાં હેડાંને હાર મારે હેડ સમાણા,
હારે મારી કામણી વિસારી દરબારરે-સાહેબ શું રમે રંગમાંં
હારે ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથરે વિકુલ વનમાં.
અરે હાં ટીલડી હતી તે તો તાંતમાં વિસારી;
હારે મારી અંશુડી ખોવાણી આંગણ બહારરે-સાહેબ શું
હારે ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથરે વિકુલ વનમાં.
અરે હાં સેજકુલ હતાં તે તો સેજમાં વિસાર્યા,
હારે હાર છુટી પડ્યો રંગચોળરે-સાહેબ શું રમું રંગમાંં
હારે ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથરે વિકુલ વનમાં.
અરે હાં ભણે નરસૈયો સતશુદ્ધ સમરો,

હાંરે એની ઉત્તમ જ્યોતિમાં જ્યોતરે—સાહેબ શું રમુ રંગમાં
હાંરે ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથરે વિકૃલ વનમાં.

(૨૫) ઓધા અમને જાણે તેને જાણીએ

હાંરે ઓધા અમને જાણે તેને જાણીયેરે—ટેક
વર રાધાજી કેરે વખાણીયેરે, ઓધા૦
હાંરે એક જાણ્યો નરસૈયા નાગરેરે,
હાંરે વાહાલે હુંડી સ્વીકારી કોરે કાગળેરે. ઓધા૦
હાંરે એક જાણ્યા સગાળશા વાણીયેરે,
હાંરે કુંવર વેધ્યો સંગાવતી રાણીયેરે. ઓધા૦
હાંરે પથર ભીંજે ન કઢિ આઝાં પાણીયેરે,
હાંરે તેમ મુરખ મુવાસુધી ન જાણ્યેરે. ઓધા૦
હાંરે ગુરૂ ગેમલ ગાયે રથ ખેડશુરે,
હાંરે સંગ સોળશે ગોપીમાં ખેલશુરે. ઓધા૦

(૨૬) હરિ વેણુ વાય છેરે વનમાં

હરિ વેણુ વાયછેરે વનમાં, અતિ પ્રેહ વાધ્યો મારા તનમાં. હરિ૦
ચટપટી ચિત્તમાંરે લાગી, જીવન જોવાને હું જાગી. હરિ૦
રસીયાજીનેરે રાગે, વ્યાકુળ કીધાં છે વૈરાગે. હરિ૦
તનમન જીતીરે ખેની, વનમાં વાંસલો જાગે પ્રેહની. હરિ૦
દુધડાં મેલ્યાંરે ઢળતાં, છોડ આવે છેડે વળગ્યાં. હરિ૦

કંઈ કંઈ વાર્યોરે કંથે, પીયુષને મળવા આલ્યાં પંથે. હરિ
વાલમ જોયારે વનમાં, મૂળદાસ મહાસુખ પામ્યા તનમાં. હરિ

(૨૭) માવા મહીની મટુકી મારી મેલની

(દાણુનું)

હારે માવા મહીની મટુકી મારી મેલનીરે,	
હારે ક્ષેમ કુશળ જાવાદે મારી હેલનેરે.	માવા૦
હારે અમે મહીયારાં કાના રાજા કંસનારે,	
હારે અમે દાણુ ન હમંથે ગોરસનારે.	માવા૦
હારે અમને શીદને રોકો છો વાટમારે,	
હારે માખી પડશે મહીકેરા માટમારે.	માવા૦
હારે રાજા કંસને આ ખખડ થાય છેરે,	
હારે માવો મહીડાં લૂટી લૂટી ખાય છેરે.	માવા૦
હારે મારો આછો પાલવડો તાણુમારે,	
હારે રાણી રાધીકાને એકલડી જાણુમારે.	માવા૦

(૨૮) રશીયાનાં પદ (વલ્લભ કૃત)

પદ ૧ છું

રસીયો રસે જયોરે, વાલો મારો વીઠલવર વરણાગીરે;
મજ વનિતાએ વયોરે, એહની છબી ઉપર લેહ લાગીરે. ૧
નામર નંદતણોરે, નટવર નાચે ને ગાય ગીતરે;
વાલો લાગે ધણોરે, ખ્યારો પ્રેમ ઉપજાવે પ્રીતરે. ૨

સુંદર શામલોરે, મારા હૈયા કેરા હારરે;
 પ્રીતમ પાતળોરે, મારા પ્રાણજીવન આધારરે. ૩
 લાગે હરિ મીઠડોરે, રસીયો રાસ રમણનો લોગીરે;
 વલ્લભ પ્રભુ દીઠડોરે, એથી સદા રહું સંભોગીરે. ૪

પદ ૨ જી

લાગી મુને નેહ જડીરે, એથી અળગું કેમ રહેવાયરે;
 નીરખું ઘડી ઘડીરે, એ સુખ કેની આગળ ઠહેવાયરે. ૧
 લીડી મુને ગેલમારે, વાલે મારે વંદ્રાવનને ચોકરે;
 સહીયરના સાથમારે, શોભે તારામાં જેમ ચંદરે. ૨
 ઉભો અલગેલડોરે, જીવન જમુનાજીને તીરરે;
 લાલરસ ઘેલડોરે, વેણ વળાડે હળધર વીરરે. ૩
 સખી સહુ ટોળે મળીરે, ભેવા જશોદાજીનોકાનરે;
 મરબાદારે ટળીરે, લાગ્યું મારું વલ્લભ પ્રભુ શું ધ્યાનરે. ૪

પદ ૩ જી

ઘેલી હું તો થઈને ફરૂંરે, ઘેલા ગીરધારીને સંગરે;
 ખીજું મુને નવ ગમેરે, મારું વ્યાકુળ કીધું મનરે. ૧
 જળ ભરવાને મસેરે, જાણું મારે જમુનાજીને ઘાટરે;
 હરિ હરખે હસેરે, આડો આવી રોક વાટરે. ૨
 નીરખું નેણ ભરીરે, સજની શામળીયાતું રૂપરે;
 રાખું હાથે ધરીરે, મારે સરવશ નહકુમારરે. ૩
 ખીજું મુને નવગમેરે, મારે સરસ કમળતું રૂપ;
 મન કેડેરે ભમેરે, હાસ વલ્લભ જીગલ જશ ગાયરે. ૪

૫૬ ૪ યુ'

પ્રીતની વાતડીરે, જેને લાગી હોય તે બણેરે;
 તણ ધરજાતડીરે નીરલજ થાયે તે રસ માણેરે. ૧
 લજજા તીહાં પ્રેમ નહીંરે, જ્યાં પડઠા ત્યાં શાની પ્રીતરે;
 પ્રેમ ત્યાં લાજ નહીંરે, જગત ભગતની અવળી રીતરે. ૨
 એવું છે મારેરે, સજની શામળીયાની સાથરે;
 એવું નથી તારેરે, અમે વેચાણાં નાથને હાથરે. ૩
 તનમન સોંપીયુંરે, હવે જે થાનાર હોય તે થાયરે;
 આ ભવ આપીયુંરે, હાસ વલ્લભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

૫૬ ૫ યુ'

કારણુ શુ'રે કહુંરે, મુજને કાતુડાના કોડરે;
 કોઇથી નવ ડરુંરે, હરખે હીંડ મોઢામોડરે. ૧
 આ ભવ પાપ મટયુંરે, હતું જે શુળીકેરું સાલરે;
 દુરીજન દેખી બળેરે, શીરપર ગાજે નંદકુમારરે. ૨
 પ્રીત પ્રગટ કરુંરે, સજની શાને રાખું છાનીરે;
 પ્રીરજ નવ ધરુંરે, મારું આતુર કીધું મનરે. ૩
 પ્રાણનો પ્રાણ સખીરે, જીવન તો જશોદાજીનો કાનરે;
 રાખું હૃદયે લાગીરે, હાસ વલ્લભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

(૨૯) પાલવડાનાં પદ (નરસિંહ કૃત)

પદ ૧ છું

યાદવડોરે મારો મેલો મોહનજી, મારગડે મુને જાવા દો;
 વળતાંને દાણું પ્રભુ આપીશ તમારાં, મહી મારાં વેચાવા દો.
 મહીરે વેચતાં કોણ તને રોકે, ચાલી જ રાધેખ્યારી;
 દાણુ દધીનાં અહીં આપીને, વળતી થા તું વૃજનારી.
 નારીરે કહીને કોને બોલાવે છે, છાનો રહેની છોગાળા;
 કંઠણ રાજ છે કંસજ રાયનાં, ગાયો ચારંતા ગોવાળા.
 હું છે ગોવાલીયો ને તું છે ગોવાળણ, ફરી ગમે તો આવજે;
 કંસજ સરખા હોય હેમાયતી, મુખે તેડીને લાવજે.
 તેડી લાવું પણ દીયો મને જાવા, શીઠ રોકો છો પરનારી;
 મહેતા નરસિંહના સ્વામી શામળીયા, બેલા થયા શું પ્રભુ ગીરધારી

પદ ૨ જુ

ઘેલોરે છું પણ દાણુ નવ મેલું, દોકડલો એકે ખોટો;
 ગીરીધારીએ ગોકુળ વસાવ્યું, તે કરતાં તારો કંસ મોટો.
 મોટો હતો ત્યારે મથુરાં મેલી, મધરાતે તું શીઠ ભાગ્યો;
 પર ઘેર રહીને પેટજ ભરતો, આજ દાણુ ક્યાંથી જાગ્યો.
 એક નોતી તેની નવ લાખ ધેનુ, નોતું તે ધન આવ્યું છે;
 માતા તમારી મહીડાં વેચતી, રાજ આજ ઘેર આવ્યું છે.
 રાજ આવ્યું પણ રીત નહિ મેલું, મેહેણાં શું દીયો મહીયારી
 મહેતા નરસિંહના સ્વામી શામળીયા, બેલા થયા શું પ્રભુ ગીરધારી

પદ ૩ બું

મહીયારીના ગૌરમ્ હરીયાં, કામ વિના કારણ પેહેલું;
 વાંકું બોલીને વેર જગાડું, કાં હયાનો હાર ત્રાડું.
 હાર ન તુટે મહી ન ખુટે, ન્યાય નગરમાં પૂછારો;
 મહેતા નરસિંહના સ્વામી શામળીયા, આમ કેમ ગોકુળ રહેવાશે.

પદ ૪ થું

ગોકુળ રહો કે રહોરે મકુરાં, કાણુ કધીનાં નહીં મેલું;
 વાંકું બોલીને વેર વળાબું, કામ વિના કારણ પેહેલું.
 દેવકીજીને ઉઠરે વસીયા, નંદતણે ઘેર રહ્યા આવી;
 નંદજસોદા મહાબળ લાગી, કૃષ્ણઉપર હું જાઉં વારી.
 દેવસ્વરૂપે વાત ન બાણી, ગોકુળમાં ગાયો ચારી;
 ગાયો ચારંતા ગીરધારીના, ચરણ કમળપર જાઉં વારી.
 મહેતા નરસિંહના સ્વામી શામળીયા, ઘેલા થયા થું પ્રભુ ગિરધારી.

(૩૦) જળ જમુના ગયાંતારે પાણી

જળ જમુના ગયાંતારે પાણી, કાંઠડે ઉસો મહીનો કાણી;
 આવી મારે છેડલેરે વળગ્યો, રસીયા રહેની અમથી અળગો.
 મારે મહી વેચવારે જાણું, તારે મારગ લૂંટી જાણું;
 મુજપર કાંકરીરે નાખી, નમાં કોપી પણ રહી સાંખી.
 આલો સખી રાવેરે જઇએ, જઇને નંદબાવાને કહીયે;
 સખીયુની બેઠેરે દીઠો, એ તો મારા હૃદયમાં પેઠો.

મારે ઘેર આવજોરે વહાલા, હમણાં લાગ નથી નંદલાલા;
 મારે ઘેર આવજોરે રાતે, મોઢી તારા મોરીયાની લાતે.
 મારે ઘેર આવજોરે રસીયા વહાલા, મારા હૃદય કમળમાં વસીયા;
 મારે ઘેર આવજોરે લટકે, પાનસોપારી બંધાવું પટકે.
 વાટઠી જોઈ છુરે વહેલી, દીપક મંદિરીયામાં મેલી;
 હળવે ડગલાંરે લળજે, જેમ કોઈ જાણે નહીં તેમ સંચરજે.
 હમ ઘેર સાસુરે જુડી, નણદી નાની છે પણ મોટી;
 જો જોડાણીરે જાણે, કંથને સોંપે તેવે ટાણે,
 મળ્યો મીઠાનોરે સ્વામી, તનમન સોંખ્યા અંતરજામી.

(૩૧) છબીલો તાલ આવ્યા શ્રી ગોકુલ તારવા

આવ્યા શ્રી ગોકુલ તારવા, છબીલો લાલ,

આવ્યા શ્રી ગોકુલ તારવા.

વસુદેવને ઘેર જનમ ધરીને, નંદજાવાની ધેનુ ચારવા. છબીલો
 નરસિંહરૂપ ધર્યું મારે વહાલે, પ્રહલાદને ઉગારવા. છબીલો
 વૃંદાવનની કુંજગલીમાં, ગોપીયુને રાસ રમાડવા. છબીલો
 ગોકુલ અવતરી શ્રીકૃષ્ણજી આવ્યા, પાંચ પાંડવને ઉગારવા. છ
 વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસીક શીરોમણી, વૈષ્ણવજનને ઉગારવા. છ

(૩૨) અકુર આઁયા હરિને તેડવારે

અકુર આઁયા હરિને તેડવારે,
 એ છે મારા દુઃખડાનો કયાળ હો લાલ,
 ગોકુળ વહેલા પધારજોરે. (ટક)
 નયણે આંસુડાં હરિ ઉલટયાંરે,
 તમને વરાવીને થઈ છું હરિ હું વ્યાકુળ હો લાલ. ગોકુળ
 શોષણ થઈ ગયાં સંસારનાંરે,
 હમને એકલડાં મ મેલો હો લાલ. ગોકુળ
 આઁયાં હરિ તમારી આળમાંરે,
 હવે હું તો કેમ કરી નાખું ટાળી હો લાલ. ગોકુળ
 જોજો જગજીવન મારી પ્રીતડીરે,
 રથ પાછા હરિ વાળો હો લાલ. ગોકુળ
 વંદાવનમાં જોઈ છું હરિ તમારી વાટડીરે,
 અમને એકલડાં નવ મેલો હો લાલ. ગોકુળ
 વંદાવનમાં ગોકુલ મથુરાં બે ગામડાંરે,
 મથમાં જમનાજી ભરપૂર હો લાલ. ગોકુળ
 મથુરાંમાં મામાના મળતાં આવજોરે,
 એ છે હરિ તમારું મોશાળ હો લાલ. ગોકુળ
 ધન ધન ધન નરસૈયાના નાથનેરે,
 અમને ઉતારો ભવપાર હો લાલ. ગોકુળ

(૩૩) આશા ભર્યોરે અમે આવીયાં

આશા ભર્યોરે અમે આવીયાંને,
 મારે વહાલે રમાડયા રાસરે. આવેલ૦
 શરદ પુનમની રાતડીને,
 કંઈ ચંદ્ર ચડયો આકાશરે. આવેલ૦
 મારે જાગું છે મોહી જાતરાને,
 મુને મહીયો સાહેલીનો સાથરે. આવેલ૦
 ગોકુલ નાદ્યાં ને મથુરાં નાદ્યાં,
 ને નાદ્યાં નિર્મલ નીરરે. આવેલ૦
 પાંચ સાત સહીયર મળી સામઠીને,
 હમે ગયાં ગંગાજીને ઘાટરે. આવેલ૦
 વલ્લભના ત્વામી પ્રભુ શામળાને,
 હમને તેહી રમાડયાં રાસરે. આવેલ૦

(૩૪) ગોરસ ગિરધારીનું પદ

મારે માથે છે ગોરસ ગોરીરે,
 તેની ઉપર હઠીની હોણી. ગોરસ ગીરધારી.
 રાધા સચરૂનો સાથ લઈ આલીરે,
 કાઠે બેઠા છે કાનજી હાણી. ગોરસ૦
 આલો સહિયરો મારગડો છાંડીરે,
 જમજમને નજર માંડી. ગોરસ૦

ઉઠો ભાગ્યો ગોવાળીયા વેલારે, ઢાણુ ન આપે તો ઝાલભે છેડા.	ગોરસ૦
એક આડો ગોવાળીયો આબ્યારે, રાણી રાધાશુ' ઝગડો માંડયો.	ગોરસ૦
ઢાણુ આપો કયાલનાં લેશુ'રે, પછી અળગાં ભવા દેશુ'.	ગોરસ૦
ઢાણુ નહી'રે આપુ' શુ' થાયે, પછી હારી ગોવાળીયા ભાયે.	ગોરસ૦
ઢાણુ દીધાં ને ગોરસ પીધાં, રાણી રાધાજીને હરવી દીધાં.	ગોરસ૦

(૩૫) મારાં મહીડાં ચોરીને મોહન ભતો રહ્યો

છટકી ગયોને મોહન ભતો રહ્યો;
મારાં મહીડાં ચોરીને મોહન ભતો રહ્યો. (ટક)

હું ફહોતી હતી ગાવડી ધરમાં નહોતું કોઈ;
ઓચીંતા હરિ આવીયા જીવને વેળા ભેઈ,
ખાધાં પીધાંને ભાણું ભટકી ગયો. મારાં મહીડાં
ગાય વરાવી ગોંદરે ઉભી સખીઉ સાથ;
મહી ચોરી કાન સામા મળ્યા મેં વરત્યા દીનાનાથ,
દોડી દોડીને કાન ભતો રહ્યો. મારાં મહીડાં
મન મોહનને નીરખ્યા, વળી ચડયા કંઠમને ડાળ;
એ ચડતાં હું પણ ચડી, પકડી લેવા કાન,
એમ કરીને કાન છટકી ગયો. મારાં મહીડાં

(૩૬) કૃષ્ણવિરહના ખાર માસ

કારતક મહીને કંથ સધાવ્યા, રહી શકે નારી,
 કરભોડી કફં વિનતિરે, ગયા છોડીને રહી છું હારીરે.
 એવી કઠણ કરણી અમારીરે,
 લોળા શંભુની સેવના ન કીધીરે,
 ખ્યારી થાપણુ ઝોળવીને લીધીરે,
 મથુરાંના વાસી મહોલ આવોરે.
 અરે કહાન એક સંદેશડો કહાવોરે,
 હારે મારા બાળપણના બેલીરે,
 અરે ગોપી ગીરધર વિનાની થઈ છે ઘેલીરે. મથુરાં ૧
 માગશર મહીને મેલી ગીયા, જઈ બેઠા જગદીશ,
 સંદેશે કહેજો શામનેરે, હરિને ચરણે નમાવું શીશ.
 અરે એના ગુન્હા કફં બક્ષીસરે,
 મને કોઈ દેખાડો જગદીશરે. મથુરાં ૨
 પોશ મહીનાની પ્રીતડીને જોખન તણે જાંબગ,
 લોખન હતાં તે તો જમી ગયારે,
 મારાં ઠાલાં ઠણેયાં ઠામ, અરે એ તો જોખનતણેરે જાંબગ. મથુરાં ૩
 માહ મધીનાતું માનવીને, ચરથર દેહી થાય,
 મુની હરિની મેજડીરે, એની સેજડીએ ન સુવાયરે,
 મન મેહની તે વેદના થાયરે, મને કોઈ દેખાડો જહુરાય. મ ૪
 ફાગણ કુલ્યો ફૂલડેને, રમતા શ્રી રધુરાય,

કંકું ઘોળું વાટકેરે, રૂડા ચોખલા ચોડું લલાટ,
હરિને વીંઝણે ઢોળું વાય. મથુરાં ૫

ચૈતર ચક્રમક આવીયોને, પીપળ ખરીયાં પાન,
ઠામણગારો ન આવીયોરે, મને હરિ મળ્યાની હામ,
મને કોઈ દેખાડો શ્રીરામ, અરે એને આયું તે એકજ ધામ.
મથુરાં ૬

વૈશાખે ભેઉં વાટડીને, વેગે વૈકુંઠનાથ,
કંકું ઘોળું વાટકેરે, હરિને ચોખલા ચોડું લલાટ,
હરિને વીંઝણે ઢોળું વાય, મને કોઈ દેખાડો જહુરાય. મથુરાં ૭
જેઠે જાણ્યું આવશેને, વેગે વૈકુંઠરાય,
સંદેશો કેભે શામનેરે, તમે વેહલા પધારો દ્વાર,
ઘેર રૂવે છે તમારી નાર. મથુરાં ૮

અશાઠે ઘન ઘેરીયોને, રૂમઝુમ વરસે મેહ,
ચારે હથે ચમકે વીજળીરે, રૂડા બપૈયા બોલે છે બોલ,
એવી કોયલ કહેરે કલોલ, રે એવા મધુરો બોલે છે મોર.
મથુરાં ૯

શ્રાવણ વરસે સરવડેને, નદીયે બહોળાં નીર,
તવતવડી ટોળે મળીરે, હરિને બોબલે છાંટીશ નીર,
મારાં ભીંજશે નવરંગ ચીર, મને કોઈ દેખાડો બળવીર.
મથુરાં ૧૦

ભાદરવો ભર ગાળ્યોને, ગાજે સાગર નીર,

જેઈ હરિની વાટઠીરે, હરિ ન આવ્યાને રહે નહીં ધીર,
મને કોઈ દેખાડો જહુવીર. મથુરાં ૧૧

આશે માસ ભલે આવીયો, ને આવ્યાં હરિની પાસ,
કરજોડી કંઈ વિનતિરે, હરિયે પુરી છે મનની આશ,
એમ ગાયે છે વીરો દાસ. મથુરાં ૧૨

(૩૭) રણુછોડકૃત મહિના

વાલા કારતક કીરપાનાથ, કરૂણા કીજેરે,
એવા દીનદીન દુલભનાથ, દરશન દીજેરે.
અરે વાલા જરા ન કરીયે ઢીલ, અવસર આવ્યારે,
એવા ટાણે મળે જે કાંઈ તે, ન મળશે નાણેરે.
વાલા ગુણ તમારા હોય, ગતમત ભુત્રીરે,
એવી પ્રિત ના બાણે કોય, દરશન દેખેરે.
વાલા પરમાણુદની પ્રિત, પીયુ તમે પાળોરે,
એવી રાખો રસની રીત, ભાવે લાળોરે.
વાલા સ્વામી તમારાં નેણ, અમીરસ ભરીયારે,
એવા રણુછોડદાસની સાથ, મનડાં મળીયારે. ૧
વાલા માગશરે મહારાજ માયા લાગીરે,
એવી વ્યાકુળ થઈ પ્રજનાર, એવા લાગીરે.
એવા કામણુગારા કાને, કામણુ કીધારે,
અમને લેહ મળ્યા ભગવાન, મન હરી લીધાંને.

અરે વાહા હુર થીયો ધરવાસ, તેથી ધરમાંરે,
 અરે એવી બ્યાકુળ થઈ વૃજનાર, ભરજોબનમાંરે.
 અરે સાંભળ વૃજની વાત, નીરે તીરે,
 અરે મારે નાથે કેગની પેઠ, નાખ્યા વેરીરે
 અરે સ્વામી તમારી પાસે રહેશું રંગેરે,
 એવા રણુછોડદાસનો નાથ, રહેશું સંગેરે. ૨
 અરે વાહા પોશી પડીયો શોશ, હરિ ન આવ્યારે,
 એમાં કરમતણો શો દોષ, અવગણ્ય આવ્યારે.
 અરે સૈયર મુની સેજ, તે કેમ મુયેરે,
 અમને દુઃખ પડયાં અપાર, કેને કહીયેરે.
 કે દુઃખની ઢાઝી દેહ, નીરમળ સોયેરે,
 અરે મારે નાથે છાંડ્યા નેહ, તે કેમ રહેશેરે.
 અરે તેની વખતના સમ ખતે ખાયેરે,
 રણુછોડ માનો વાત એમ ન થાયેરે. ૩
 માહ મહીનાના મન કે, જાતાં નવ ભણ્યાંરે,
 એવા કુડા તમારા સમ અંતર આણ્યારે.
 અરે ભલે ભેટયા નાથ ઝોરા આવોરે,
 શ્રી પ્રભુશ્રી જાહવરાય, અમને યોદાવોરે.
 અરે જોબનીયાના માસ, જોખન જાણોરે,
 એવા દેહીતણ્યા આધાર, એમ ન કીજેરે.
 અરે અબળાના આધાર, અમને મનાવોરે,
 એવા રણુછોડ માનો વાત, અમૃત પાઓરે. ૪

અરે આબ્યાં ને કાગણુ માસ, કેશર કૂંદ્યાંરે,
 જેના ઘરમાં નહીં ગુણવંત, ભરમે ભૂંદ્યાંરે.
 અરે આબ્યાં તે આંખાવન, કુંદ્યાં કલ મોરેરે,
 એવી વ્યાકુલ થઈ વૃજનાર, ખોલે બલમાંરે.
 અરે નરનારી ગુણ ગાય, ખેલે હોળીરે,
 એવાં છાંટણાં છંટાય, કેશર ઘોળીરે.
 અરે ઉડે તે અળીલ ગુલાલ, વાળાં વાજેરે,
 એવા જોવાને નંદકુમાર, હેડું દાઝેરે.
 અરે અરથ સરસિની અંગ, ગાતર ઘાલીરે;
 રણછોડ નહીંરે રંગ, કહો કેમ ટાળીરે. ૫
 ચૈતર મહિને ચંત ઉપજી ચંતારે,
 અરે કપટ મ કરજો કાન, પીયુ ગુણવંતારે.
 અરે અમને તમારી આશ, હેડે હેડોરે,
 એવા અરૂંળ ગીયા નવમાસ, ન થીયો નેડોરે.
 અરે મન વિનાના મોરાર, મીઠે માળોરે,
 એવા રણછોડ માનો વાત, પાલવ ઝાલોરે. ૬
 અરે વાલો વૈશાકે વૈકુંઠપતિ નવ આબ્યારે,
 એવાં આબ્યાં તે આંખાવન, સંદેશે ન લાબ્યાંરે.
 અરે એવા ઉનાળાના દિન, તે કેમ બચેરે,
 એવા રણછોડ મોંઘા થાય, તે કેમ સેહેવાયેરે. ૭
 વાલા જેઠની જુમતી બાણી, મન શરમાણીરે,
 એવી મોહન વિનાની નાર, મન મુઝાણીરે.

વાલા બેઈ હથકે વાટ, વાલમ કેરીરે,
 એવા રણછોડે હમને આજ, મેલ્યાં ઠેલીરે. ૮
 અરે વાલા એમાસાના દિન, તે કેમ બયેરે,
 તમને મલ્યા વિનારે મોરાર, કેમ રહેવાયેરે.
 અરે વાલા કઠણ હૈયાના કાન, ન કરીયે કુહીરે,
 અરે દરશન દીયોની મહારાજ, આ ઋતુ રૂડીરે.
 અરે વાલા પુરણ બાંધી પ્રિત, પ્રાણજ સાથેરે,
 તે કીધી તમે વિપરીત, હૈયું ઢાઝેરે.
 અરે વાલા ભોમી ઘટા ધમધોર, વાદળ વરસેરે,
 વન બોલે બપૈયા મોર, ઢાઢુર ટળશેરે.
 અરે મારા વાલાના વિભેગ, ક્યાં જઈ વેઠુંરે,
 મુને મલ્યો છે સરસ સંભેગ, ક્યાં જઈ ભેટુંરે.
 અરે વાલા બાંધી તમારી આશ તે કેમ ટળશેરે,
 એવા મોઘા રણછોડરાય, છે ક્યારે મલશેરે. ૯
 અરે વાલા આવણુની રાત ચાર અમને વાલીરે,
 મારે નયણે આંસુડાંની ધાર, ચોદથ ચાલીરે.
 અરે વાલા નદીયે આવ્યાં પૂર, ભરણે ભરીયાંરે,
 તમે બેબે નારીનાં રૂપ, ઠાર્યાં ઠરીયાંરે.
 અરે વાલા ભરબેબનના ભાવ, બુગતે બેયેરે,
 એવા પડશે દુર્લભહાસ, શેજે સુયેરે.
 અરે વાલા હેમતણી ભરથાર, ધ્રુવશું પ્રવીયેરે,
 એવા શબ્દા સોળે શણગાર, ફેગટ ફરીયેરે.

અરે વાલા મન વિના મોરાર, મોટા મીંદારે,
 એવા મોંઘા રણછોડરાય, પાલવ આલ્યારે. ૧૦
 અરે વાલા ભાદરવો ભરપુર વશીયે વાલારે,
 હમે કેમ વશીયે ઘડી દૂર, નંદજીના લાલારે.
 અરે વાલા ઘણું તલસે છે મન, મળવા માડુંરે,
 માડું જોખન બાય ભરપૂર, ક્યાં જઈ ઝાલુંરે.
 અરે વાલા વીજળીની બહુ ભાત, ચોદશ ચમકેરે,
 એવી ધરતી તે લાલ ગુલાબ, પ્રમ પ્રમ પ્રમકેરે.
 અરે વાલા રૂડું તે વંદરાવન, જોવા સરખુંરે,
 માડું જોવા તે જગજીવન, હૈડું હરખ્યુંરે.
 અરે મારા અખળાના આધાર એમ ન કરીયેરે,
 એવા રણછોડ માનો વાત અમૃત પીયેરે. ૧૧
 અરે વાલા આવ્યો તે આશોમાસ આશા હમનેરે,
 મારા પીયુ પધારોની પાસ, તેડું તમનેરે.
 અરે વાલા નવરાત્રીની રાત, સરખાસરખીરે,
 મારો શામળીયો છડીદાર, જોવા હરખીરે.
 અરે વાલા દશેરાના દિન, મુખ છે સહુનેરે,
 એવાં દુઃખ પડ્યાં અપાર, રાધાવહુનેરે.
 અરે વાલા ઘેર ઘેર ઓછવ થાય, બાય દીવાળીરે,
 કેમ જીવું તે બદલરાય, કહો કીરતારીરે.
 અરે મારા અખળાના આધાર, એમ ન કરીયેરે,
 એવા રણછોડ નંદકુમાર, અમીરસ પીયેરે. ૧૨

(૩૮) રાજકૃત રસિયા (મહિના)

માસ ૧ લેા

સખી કારતક માસે કંથ મેલી ચાલ્યારે,	
મારે નયણે આંસુડાંની ધાર, પ્રેહની જ્વાળારે.	૧
સખી હવે તે કેમ રહેવાય મારી બેનીરે,	
મારે નયણે આંસુડાંની ધાર, જ્વાળા પ્રેહનીરે.	૨
સખી મરમ ન જાણે નાથ, કહો કેમ કરીયેરે,	
તમને વણદીઠે અમને મોત, માર્યાં મરીયેરે.	૩
વાલા મરમ મોંઘેરા હોય, વાલમ વિભેગેરે,	
કયેં મળશે મીટોમીટ, શ્યામ સંભેગેરે.	૪
સખી સાસું જોશે શ્યામ, તયેં દુઃખ ટળશેરે,	
રાજકૃત રસિયા નાથ, હવે કયેં મળશેરે.	૫

માસ ૨ જો

સખી માગશર માસે મન, મળવા હીંશેરે,	
એનો પંથડો નિહાળે નાર, નાથ મ દીશેરે.	૧
સખી જોતાં તે જોળન જાય, રહે નહીં રાખ્યાંરે,	
વાલા એ રસ કેમ મેલાય, જે રસ ચાખ્યારે.	૨
સખી જાણું જે રહેશે નાથ, આજની રાતે,	
હુંતો કરી ન શકી એક વાત, હરિની સાથે.	૩
મારા મનમાં મોટી ઢાઝ, કહો કેમ કરીયેરે,	
રાજકૃત રસિયા નાથ, હવે કયેં મળીયેરે.	૪

માસ ૩ એ

સખી પોષ માસે પ્રાણુ, જાયે પોષ્યાંરે,	
મારાં સુંદર સરીખાં શરીર, શોચે શોષ્યાંરે.	૧
સખી શોષ્યાં તે શ્યામા અંગ, અન્ન નવ લાવેરે,	
એ તો લોક કહે પંડરોગ, પીળપ જણાવેરે.	૨
મારા રૂઢીયાનો વીસરામ, શ્રી વનમાલીરે,	
મુને મળતો મારગમાંહી, દેતો તાલીરે.	૩
વાલા સુંદરીની સંભાળ, વેલી તમે લેજેરે,	
રાબુના રસીયા નાથ, દરશન દેજેરે.	૪

માસ ૪ થો

સખી માહ મહીને મહારાજ, હજુ નવ આંખ્યોરે,	
કોઈ દુતીને મળીયા કહાન, તેણે સમજાવ્યારે.	૧
વાલા ઉભી તે આઠે પહોર, વાટડી જોતીરે,	
મારે હૈડે રૂદન અપાર, નયણે રોતીરે.	૨
સખી જોઈ દશકે વાટ, વાલમકેરીરે,	
વાલે મોર કળાની પેર, નાખ્યાં વેરીરે.	૩
વાલા સુંદરીની સંભાળ, વેલી તમે લેજેરે,	
રાબુના રસીયાનાથ, હુઝમ દેશેરે.	૪

માસ ૫ મો

વાલા આંખ્યો તે કામણુમાસ, કે કેસર ધોળ્યાંરે,	
અરે એવા કોડીલા કરેરે કલોલ, મધુર રસ ઢોળ્યારે.	૧

વાલા રમથું કોનીસાથ રંગભર હોલીરે, સખી જોડે દશ કે વાટ વાલમકેરીરે.	૨
સખી ઉડલી અખીલ ગુલાલ વાળું વાજેરે, એવા મોહન મથુરામાં જાય તે કેમ છાજેરે.	૩
વાલા ખંસીભટના બોલ ફડા રંગેરે, એવા અવસરે અળગા નાથ નથી સંગેરે.	૪
લાવો લાવો લેખણને દોત લખીયે હરિનેરે, રાજુના રસીયા નાથ હૃદયે ઠરીયેરે.	૫

માસ ૬ ઠો

વાલા ચૈતરમાસે ચિત રમવા થાશેરે, એવા ખાવા ધાશે ધામ કેમ રહેવાશેરે.	૧
વાલા બીતર સડકા હોય બૂદર જાણેરે, રહેજે જાણે તેની રીત તે સૌ માણેરે.	૨
વાલા પડયો ઉનાળો ધંખ ધરણી ધંખેરે, એવા તપીયાનારે તપ સાધના ચુકેરે.	૩
વાલા ઠડાયામાં તેલ લઈને તરીયેરે, રાજુના રસીયા નાથ હૃદયે ખરીયેરે.	૪

માસ ૭ મો

વાલા વૈશાખે વિપરીત સરખી હીસેરે, એનો ષંથડો નિહાળે નાર નાથ મ હીસેરે.	૧
વાલા થોડાં તે જળનાં મીન તરફડે જેવાંરે, એવી નાથ વિજોગે નાર હીસે તેવાંરે.	૨

વાલા વાસી તે જાણ સુજાણ અહોનીશ જાણોરે,
 મારાં પરવશ પડીયાં પ્રાણ તેની નવ જાણોરે. ૩
 વાલા સુંદરીની સંભાળ વહેલી તમે લેજોરે,
 રાજીના રસીયા નાથ દરશન દેજોરે. ૪

માસ ૮ મે

સખી જોઈ તે માસે ઠેઠ જોઈ જોઈ થાક્યાંરે,
 મારાં લોચને ચુવે નીર રહે નહીં રાખ્યાંરે. ૧
 વાલા શોભીયા માથે પરમ શરવસ ચુવેરે,
 મારા સુંદર ચતુર 'શુ' નાથ કાંઈ નવ જીવેરે. ૨
 વાલા પરદેશી પરદેશ હજી નવ આવ્યારે,
 એવા કઠણ હયાના કાન સંદેશો ન કહાવ્યારે. ૩
 મારા મનમાં મોટી આશ કહો કેમ કરીયેરે,
 રાજીના રસીયા નાથ હાંડે ઠરીયેરે. ૪

માસ ૯ મે

વાલા વીત્યા તે આઠે માસ આવ્યો અશાધીરે,
 એવા ચૌદશ ઘોરમઘોર મોર ઢળુકેરે. ૧
 વાલા પંખી વેશે જાત કહો કેમ કરીયેરે,
 એવા વલ્લભ દેશ વિદેશ સરખાં થઈયેરે. ૨
 વાલા ઘોર અંધારી રાત વીજ ઝળુકેરે,
 એવા ન આવ્યા નંદના લાલ ગોપીયુ વલખેરે. ૩
 વાલા મળ્યા નહીં મોરાર હવે કેમ કરીયેરે,
 રાજીના રસીયા નાથ કે દહાડે મળીયેરે. ૪

માસ ૧૦ મો

વાલા શ્રાવણમાસે શ્યામ એહની પાસેરે, એવું લાગી રહ્યું છે મન હરિની આશેરે.	૧
વાલા ઠાકુર બોલે મોર મેહુલા ગાજેરે, એવા મોહન મથુરામાં જાય તે કેમ છાજેરે.	૨
વાલા મોર બોલે મલ્હાર મેહુલા વરસેરે, એવા મોહન મથુરાં મોઝાર ઓપીયુ તલખેરે.	૩
વાલા સુંદરીની સંભાળ વહેલી તમે લેભેરે, રાબુના રસીયા નાથ દુઃખ મ દેભેરે.	૪

માસ ૧૧ મો

વાલા ભાઈરવાના ભાવ અતિ અનેસારે, એવા રાતા પીળા રંગ વાદળકેસારે.	૧
વાલા અમથા વરસે મેઘ નદી શું પુરેરે, મારે મળવું પીયુષની સાથ થીએ અસુરેરે.	૨
વાલા સુનો તે આ સંસાર મોહન વિનારે, મારા પાપી પ્રાણ ન જાય કાંઈક અનેસારે.	૩
મારું મન બાંધ્યું મહારાજ હરિની સાથેરે, એવા ન આવ્યા જીગઢાધાર હાર્યા હાથેરે.	૪
વાલા કઠણ કરમની રેખ કહો કેમ કરીયેરે, રાબુના રસીયા નાથ હવે કેમ કરીયેરે.	૫

માસ ૧૨ મો

વાલા આસુના આનંદ અતિ અનેસારે, એવાં હરખ્યાં હૈડામાંય રાધાનારીરે.	૧
---	---

વાલા હરખ્યાં હંધડમાંય હરિને દેખીરે,	
એવાં દુખડાં નાખ્યાં દૂર સઘળાં ઉવેખીરે.	૨
વાલા વિવાહ તે સરખી વાત સહુના મનમાંરે,	
એવાં હરખ્યાં રાધાનાર ગોપીજનમાંરે.	૩
વાલા ખારે મહીના ગાય જે નરનારીરે,	
એની ગોવિંદ પુરશે આશ વારેવારીરે.	૪
વાલા સુંદરીની સંભાળ વહેલી તમે લીધીરે,	
રાજીના રસીયા નાથે પોતાની કીધીરે.	૫

(૩૯) થોભણકૃત વાલાળના મહિના

માસ ૧ લેા

કારતકમાસે મેલી ચાલ્યા કંથરે,	વાલાળ
પ્રિતલડી તોડીને આણ્યો અંત.	મારા વાલાળ
પીયુળ મારા શું ચાલ્યા પરદેશરે,	વાલાળ
મંદિરયાંમાં મેલ્યાં બાળે વેશ.	મારા વાલાળ
ભર દરિયામાં મેલી મુજને વહેતીરે,	વાલાળ
આવડેલી ઘાતો તે હું નવ લેતી.	મારા વાલાળ
હુંતો બાણતી ઉજળું એટલું દુધરે,	વાલાળ
બવાને દિવસડે માંડયું બુદ્ધ.	મારા વાલાળ
સાગરીયા તમે શીઠ થયા છે ખારારે,	વાલાળ
કે આગળ જઈ કરીયે કષ્ટ વિસારા.	મારા વાલાળ

તમે અમારાં દુઃખડાંના છે બહુરે,	વાલાલ
મિતલડી ઉપર બધાણા પ્રાણ.	મારા વાલાલ
થોડે ને દિવસડે અમને મળજોરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીજી વહેલા વળજો.	મારા વાલાલ

માસ ૨ જે

માગશરમહિને મંદિર ખાવા ધાયરે,	વાલાલ
એકલડી દાસીના દિન કેમ જાય.	મારા વાલાલ
શરીર માફ' સર્પતણે છે ભારોરે,	વાલાલ
ઉગરવાનો નથી એકે આરો.	મારા વાલાલ
જાય માફ' જોખનીયું ભરપૂરરે,	વાલાલ
આવે દિવસે કંથ ગયા કેમ દુર.	મારા વાલાલ
નાગરવેલ તો નીર વિના સૂકાયરે,	વાલાલ
મુળમાંથી ઉપજી વહ્ની લાય.	મારા વાલાલ
વાલા તમારી વાડીયો વણુશી જાયરે,	વાલાલ
ટોચા વિના તો પંખી એઠાં ખાય.	મારા વાલાલ
ધણી વિના તો નીર્ધણીયાં લૂટાયરે,	વાલાલ
ગોકુલમાં કોની ઓથે રહેવાય.	મારા વાલાલ
પીયુજી મારા પૂરણ કીરપા કરજોરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીજી વહેલા વળજો.	મારા વાલાલ

માસ ૩ જે

પોશમાસે પડીયા અમને શોષરે,	વાલાલ
લેકવો જોષિડા જીવે જોષ.	મારા વાલાલ

શા કારણથી નાવ્યા મુંઢર શ્યામરે,	વાલાલ
તરછાડીને ચાલ્યા ગોકુળગામ.	મારા વાલાલ
બેઠે બંધુના લખને કુશળ ખેમરે,	વાલાલ
વધામણી વાંચતાં વાર્ધે પ્રેમ.	મારા વાલાલ
હધયામાંથી નથી હોલાતો ખટકારે,	વાલાલ
કાગળિયો લખી મોકલને કટકો.	મારા વાલાલ
શાહી વિના તે હરતાળો દેવાઈરે,	વાલાલ
બૂધરણ તમે કેમ ભૂલ્યા ચતુરાઈ.	મારા વાલાલ
ચતુર હોય તેને ચારે દેશે કૂમરે,	વાલાલ
શામળીયા સાંભળને મારી ધૂમ.	મારા વાલાલ
ઘડી ગણતાં મારા ગયા છે ત્રણેરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીણ રાખો શરણે.	મારા વાલાલ

માસ ૪ થો

માહમહિનાની સેજલડી છે સુનીરે,	વાલાલ
ગાતરની ઘાટડીયો ભીડું કેની.	મારા વાલાલ
બાંહલડી કે કેની કંઠે નાખુંરે,	વાલાલ
હધયાના હીંડોળા મનમાં રાખું.	મારા વાલાલ
વાવલિયા તે ઠંડા શીતળ વાયરે,	વાલાલ
હીમાળો હાલ્યો તે કેમ રહેવાય.	મારા વાલાલ
અમહિપર તે દુઃખનો ડુંગર વાળ્યોરે,	વાલાલ
શામાટે શીયાળો ઘેર ન ગાળ્યો.	મારા વાલાલ

તેજ અમારી આંખતણાં તો ઉઘ્યાંરે,	વાલાલ
હમણાંતું હસવું ને રમવું ભૂલ્યાં.	મારા વાલાલ
દેહતણાં તે દુઃખડાં કેને કહીયેરે,	વાલાલ
આંસૂડાં ગાળીને થાક્યાં રહીયે.	મારા વાલાલ
ઝાંચિંતાં આવીને પડીયાં દુઃખડાંરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીલ આપો સુખડાં.	મારા વાલાલ

માસ ૫ મો

ફાગણમાસે ફૂલ્યાં સુંદર ફૂલરે,	વાલાલ
એ દેખી અંતરમાં ઉપજે શૂળ.	મારા વાલાલ
વસંતઋતુમાં વિરહ ઉઠે છે ભારીરે,	વાલાલ
જાતાં ઝેર કંઈને કેમ ન મારી.	મારા વાલાલ
એ પેલાં આહિરડાં ખેલે હોળીરે,	વાલાલ
સરખી સૈયરની મળી છે ટોળી.	મારા વાલાલ
ચૂવા ચંદન ઉઠે અખીલ ગુલાલરે,	વાલાલ
લેર ભુંગળને વાગે મૃદંગ તાલ.	માસ વાલાલ
જેરે બની છે ઘેરઘ્યાની ટોળીરે,	વાલાલ
એ પેલી પડોશણુ રંગમાં રાળી.	મારા વાલાલ
હરિ અમારે હંધડે હરખ ન માયરે,	વાલાલ
ગોકુળની ગોપીયો તમને ગાય.	મારા વાલાલ
આ વેળા તમે આકાશથી ઉતરજેરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીલ વહારે ચઢજે.	મારા વાલાલ

માસ ૬ ઠો

ચૈતરમાસે મહોરી તારી વાડીરે,	વાલાજી
ઠરમાણાંતાં તેણે કુંચળ કાઢી.	મારા વાલાજી
વૃંદાવનમાં ભારે ઢાઠમ ફાલ્યાંરે,	વાલાજી
ભીતરીયાંમાં ભારે દુઃખેડાં સાલ્યાં.	મારા વાલાજી
ભાતભાતનાં ફૂલડાં ફૂલ્યાં બહોળારે,	વાલાજી
લીલાં ને પીળાં ને રાતાં ધોળાં.	મારા વાલાજી
કાળી કાચલ બોલે મધુરા મોરરે,	વાલાજી
ભમરા ગુંબરવના ઉડે સોર.	મારા વાલાજી
ડમરૌ મરવો ગુલાબને ગુલતોરાંરે,	વાલાજી
છોગલડાં મુકાવાને આવો ઓરા.	મારા વાલાજી
અગર ચંદનની શોભા નથી અધુરીરે,	વાલાજી
તેને તળે તો બેસો સભા પૂરી.	મારા વાલાજી
જળ જમુનાનાં છાંટણીયાં છંટાવુંરે,	વાલાજી
ચોલણના સ્વામીજી તમને ભાવું.	મારા વાલાજી

માસ ૭ મો

વૈશાખમાસે વાટ તમારી ન્યાળુંરે,	વાલાજી
આંબલડી ઉઘાડી ચોદશ ભાળું.	મારા વાલાજી
જંબનામાં તો જાય છે આઠે પહોરરે,	વાલાજી
મંદિરીયામાં નથી વેતું સોર.	મારા વાલાજી
જીવ અમારો આકુંળે બ્યાકુંળ આયરે,	વાલાજી
ઘડી એકમાં તો જન્મારો વહી જાય.	મારા વાલાજી

હુઃખડાંમાંથી મુખનો લેતાં લાભરે,	વાલાલ
ઓચિતો અમઉપર પાડ્યો આભ.	મારા વાલાલ
જળનાં જીવડાં ફળવાફળ કેમ સહેશેરે,	વાલાલ
તરણાઉપર કેમ મેરૂં રહેશે.	મારા વાલાલ
કીડી ઉપર કટક ચઢાવી લાવ્યાંરે,	વાલાલ
વાલપણામાં વિખના છોડ વાવ્યા.	મારા વાલાલ
શું નાખો છો તાણીને તરછોડીરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીને કહું કર જોડી.	મારા વાલાલ

માસ ૮ મો

જેઠમાસે જોઈ રહી છું ઠેઠરે,	વાલાલ
ઉનાળો ઉલ્થો પણ નવ થઈ ભેટ.	મારા વાલાલ
ઘડી ગણતાં માસ ગયા છે આઠરે,	વાલાલ
આગળ આવ્યા અશાડાના ઘાટ.	મારા વાલાલ
જીવનજી તમને બહુ ઘણી લુ વાશેરે,	વાલાલ
ઉનાળાની આંધે દેહ કરમાશે.	મારા વાલાલ
પીચુડા તારી કુમકુમ વરણી મોળરે,	વાલાલ
મંદિરયે આવીને ચંદન ચોળ.	મારા વાલાલ
વીંજણિયે તે વાવલીયા ઢોળાવુંરે,	વાલાલ
શીતળજળ ઝારીયો આગળ લાવું.	મારા વાલાલ
તારે અરથે આંગણું સ્વચ્છ કરાવુંરે,	વાલાલ
શીતળ વા સંઘાતે રાસ રમાડું.	મારા વાલાલ

બહવ તમને ઝીણું વસ્ત્ર પહેરાવું'રે, વાલાલ
થોભણુના સ્વામીલ લાડ લડાવું. મારા વાલાલ

માસ ૯ મો

અશાડમાસે આવી મેઘ ધડુકે, વાલાલ
વીજળીયો ચમકે ને જોર ઝળુકે. મારા વાલાલ

અવધઉપર સરવે આવી ઉભું'રે, વાલાલ
શામળીયાલ કોની જોડે શોભું. મારા વાલાલ

ઘેર વળ્યા જે ગયા હતા પરદેશરે, વાલાલ
પીયુલ મારા કોનાં એઠાં લેશ. મારા વાલાલ

આ ઐઘડીયે એવો ઉપરનો નેહરે, વાલાલ
પ્રાણ તણું કે પાડું મારો દેહ. મારા વાલાલ

ઠાં બાણું જે ભૈરવજપ ઝંપલાવું'રે, વાલાલ
કાશીએ જઈને ઠરવત મૂકાવું. મારા વાલાલ

ઠાં બાણું જે જોગ ધરીને બાઉ'રે, વાલાલ
તારેને વિજોગે આદશ ધાઉ'. મારા વાલાલ

જોયા વિનાને જ'યજ નથી વળતારે, વાલાલ
થોભણુના સ્વામીલ શે નથી મળતા. મારા વાલાલ

માસ ૧૦ મો

શ્રાવણમાસે સરવડિયાંની ઝડિયોરે, વાલાલ
એલીની નથી ઉઘડતી ધડિયો. મારા વાલાલ

વા વાદળને વાય છે બહુ સોરરે, વાલાલ
નાની મોટી નદીયે આવ્યાં પુર. મારા વાલાલ

કંથવિના કામનીયે કેમ ખમાશેરે,	વાલાલ
પરદેશી પિયુની પ્રિત જણાશે.	મારા વાલાલ
જે કાનુડે કંસનું કયું નિર્ધનરે,	વાલાલ
તે કાનુડો કોનું ઠારે મન.	મારા વાલાલ
આ વાલાનો અધુરો ઘરવાસરે,	વાલાલ
માસી મારી તેનો શો વિશ્વાસ.	મારા વાલાલ
ઢોરાં ચાચી તેનો તે શું તોલરે,	વાલાલ
વાટે ને ઘાટે ઢો બૂઠા બોલ.	મારા વાલાલ
બૂધરણ તમે ભરવાડાવટ રાખીરે,	વાલાલ
થોભણના સ્વામીણ બુવો અંખી.	મારા વાલાલ

માસ ૧૧ મો

લાહરવે ભરનિદ્રા લાગી મીઠીરે,	વાલાલ
સ્વપ્નામાં તો તારી મૂર્તિ દીઠી.	મારા વાલાલ
માથે મૂળટ પીતાંબર છે પહેર્યારે,	વાલાલ
તિલક છાપ ને ટપકાં કેસરકેરાં.	મારા વાલાલ
પાતળિયાનો પટકો બેઠને હરખીરે,	વાલાલ
તે વેળાએ ડુઃખડાં આલ્યાં છટકી.	મારા વાલાલ
કાને કુંડલ કેટે મોતીહારરે,	વાલાલ
જરકશી ને જામે અળકે તાર.	મારા વાલાલ
વાંસલડીની વરણાગી શી કહીયેરે,	વાલાલ
ધૂધરિયો ઢેખીને ઘેલાં થઈએ.	મારા વાલાલ

વધામણી તો આવે વારૌવારરે, વાલાલ
ચોલણના સ્વામી મળીયો મોશર. મારા વાલાલ

માસ ૧૨ મો

આસોમાસે આવી વાયસ ઓલેરે, વાલાલ
ચોકમાં આવીને ચાસ ડોલે. મારા વાલાલ

વધામણી કોઈ લાવે આણી વારરે, વાલાલ
ઠઠેથી આપું એકાવળહાર. મારા વાલાલ

તરીયાંતોરણ બાંધું મારે દ્વારરે, વાલાલ
ધરમાં ધાલું કુમ કુમ વરણીગાર. મારા વાલાલ

સોનાને શ્રીફળે પુરૂં થાળરે, વાલાલ
લેર ભુંગળ વજડાવું મૃદંગ તાલ. મારા વાલાલ

ચાલો સજની વૈકુંઠનાથ વધાવારે, વાલાલ
ચોલણના સ્વામીજી મંદિર આવ્યા. મારા વાલાલ

ખારે માસે આવી ઝાલી હાથરે, વાલાલ
મોતીડે વધાવ્યા વૈકુંઠનાથ. મારા વાલાલ

માસ ૧૩ મો

પુરૂષોત્તમજી પુરૂષોત્તમ મસવાડોરે, વાલાલ
દયા કરી તે દિવાલીનો દહાડો. મારા વાલાલ

હરિ અમારે આનંદઓછવ થાયરે, વાલાલ
માનનિયો મળીને મંગળ ગાય. મારા વાલાલ

સેવક સરવે આરતી ઉતારેરે, વાલાલ
અલખેલાજીઉપર તનમન વારે. મારા વાલાલ

ખાનપાન પઠવાજી મીઠા મેવા રે, વાલાજી
 જમુનાજી અરીયો આચમન લેવા. મારા વાલાજી
 લવીંગ સોપારી એલચી આઢરમાનરે, વાલાજી
 વગી આપું ખીડલે આસઠપાન. મારા વાલાજી
 સુખસજ્યામાં પોઠાડું નંદલાલરે, વાલાજી
 થોલણના પ્રભુ નીરખીને થાઉં ન્યાલ. મારા વાલાજી

(૪૦) સતગુરૂના મહિના

શરદપૂનેમની રજની અંજવાળી, રમવા અંદ સખી ચાલી,
 સુરત મુરત બેઠે શણગારીરે, ગરબે સતગુરૂને રમીયે;
 જીઠડે મારગ નવ ભમીયેરે, ગરબે સતગુરૂને રમીયે.
 કારતકે કરમ ગયાં નાસી, હું તો હવે સતગુરૂની ઢાસી,
 શીદને ભણવા જાઉં કાશીરે. ગરબે સતગુરૂં
 માગશરે મન માફ મળીયું, દુઃખ માફ ભવતણું ટળીઈ,
 રે જેમ લુણ પાણીસે લરીયુંરે. ગરબે સતગુરૂં
 પોષે પાસે છે સ્વામી, ઘટમાં અલખ પુરૂષ પામી,
 રે સદા રહું છું શીશનામીરે. ગરબે સતગુરૂં
 માહે મહા પદવી લાધી, સુરતા સાહેબશું ખાંધી,
 ભાવઠ ભવતણી ભાંગીરે. ગરબે સતગુરૂં
 કાગણે લમરીઓ ફુલી, અતિ આનંદે રમીએ હોળી,
 રે લઈ રસસાગરમાં બોળીરે. ગરબે સતગુરૂં

ચૈતરે સુરત ચડી ઉંચી, લાધી મને પ્રેમ તણી કુંચી,
રે સદાય રહું છું રંગરાચીરે. ગરબે સતગુરૂં

વૈશાખે વિશ્વતણા ભરતાર, સાહેબ સખ જુગનો છે કીરતાર,
લાગી મને અંતર ગઢ સુરતારે. ગરબે સતગુરૂં

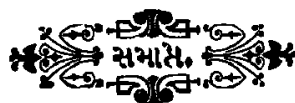
જેઠે જુગત બની સાચી, કાયા નર દેહે રંગરાચી,
આનંદ દેભે રંગરાસીરે. ગરબે સતગુરૂં

અશાઠે આકાશ ધુમ લાગી, ચોદશ અમીરસ ઝણ લાગી,
જેમ વીજ ગગન ચડી ગાજરે. ગરબે સતગુરૂં

આવણે સુરત ચડી ઉંચી, લાધી મને પ્રેમ તણી કુંચી,
ભકિત પ્રેમતણી સાચીરે. ગરબે સતગુરૂં

ભ્રમવતી ભાદરવે ભારી, રે રાતડી દીસે અંધારી,
હવે વેગે વહાર કરો મારીરે. ગરબે સતગુરૂં

આશોની રજની અંજવાળી, રમવા અંદ્ર સખી ચાલી,
સુરત સુરત ખેડ શણગારી. ગરબે સતગુરૂં

અનુક્રમણિકા

ક્રમાંક	ગરબીનું મથાણું અથવા પ્રથમ ચરણ	પૃષ્ઠ
૧	શ્રી ચૈરવાડી માતાજીની ગરબી	૧
૨	શ્રી મમાઈ માતાજીની ગરબી	૨
૩	શ્રી આદ્યશક્તિની ગરબી	૪
૪	શ્રી અમ્બાજી માતાજીની ગરબી	૫
૫	અલખેશ્વરી અંબાજીની ગરબી	૧૦
૬	રૂડી ગરબે રમે છે માતા અમ્બિકા ...	૧૧
૭	શારદા માતાજીની ગરબી	૧૨
૮	બહુ રંગીલી બહુચરમાત	૧૩
૯	શ્રી બહુચરાજીની ગરબી	૧૪
૧૦	શ્રી મહાકાળી (પાવાગઢ)ની ગરબી	૧૫
૧૧	મારૂપતિનો ગરબો	૧૭
૧૨	શ્રી સીતાજીનો ગરબો	૨૦
૧૩	શ્રી રાધાજીનો ગરબો	૨૪
૧૪	માતા શારદાજી થાળેની સાહે....	૨૬
૧૫	સોમનાથ સમોવડ કોઈ નહિ	૨૭
૧૬	કંસનો ગરબો	૨૭
૧૭	ચાતુરીનો ગરબો	૩૧
૧૮	એક ગોઠડી ગાય પોતાના મનનીરે	૩૭
૧૯	સજની સુષુ અતુપમ વાત	૩૬

ક્રમાંક	ગરબીનું મથાળું અથવા પ્રથમ ચરણ	પૃષ્ઠ
૨૦	શ્રી કૃષ્ણલીલાની ગરબી	૩૬
૨૧	સોઘડીની ગરબી	૪૦
૨૨	શ્રી કૃષ્ણવિરહની પંદર તીથી	૪૨
૨૩	શ્રી કૃષ્ણવિરહના આઠવાર	૪૩
૨૪	ગોપી ઘેલી કીધી છે દીનાનાથે	૪૫
૨૫	ઘોઘા અમને જાણે તેને જાણીએ	૪૬
૨૬	હરિ વેણ વાય છેરે વનમાં	૪૬
૨૭	માવા મહીની મટુકી મારી મેલને	૪૭
૨૮	રસીયાના પદ (વલભકૃત)	૪૭
૨૯	પાલવડાનાં પદ (નરસિંહકૃત)	૫૦
૩૦	જળ જમુના ગયાંતારે પાણી	૫૧
૩૧	છબીલો લાલ આવ્યા શ્રી ગોકુળ તારવા	૫૨
૩૨	અકુર આવ્યા હરિને તેડવારે	૫૩
૩૭	આશા ભર્યારે અમે આવીયાં	૫૪
૩૪	ગોરસ ગિરધારી	૫૪
૩૫	મારાં મહીડાં ચોરીને મોહન જાતો રહ્યો	૫૫
૩૬	શ્રી કૃષ્ણવિરહના બાર માસ	૫૬
૩૭	રણછોડકૃત મહિના	૫૮
૩૮	રાઘુકૃત રસિયા (મહિના) ...	૬૩
૩૯	થોભણકૃત વાંલાણના મહિના	૬૮
૪૦	શ્રી સતગુરુના મહિના	૭૭

આ પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું:-

શા. મોહનદાસ તારાચંદ

ડે. દરબારગઢ સામે

મુ. ચૌરવાડ (મહિયાવાડ)

અમદાવાદ-શ્રી " હાયમંડ બુકબીલી " પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

પરીખ દેવીદાસ હગનલાણે છાપ્યું.

नमस्ते रसज्ञे शिवे सानुकम्पे ।
 नमस्ते जगद्व्यापिके विश्वरूपे ॥
 नमस्ते जगद्वन्धपादारविन्दे ।
 नमस्ते जगत्तारिणि पाहि दुर्गे ।

नमो भगवते वासुदेवाय

